

à la bárdos

XXVII. ÉVF. 2015. ÉV
www.big.sulinet.hu BÖJT HAVA
A TATABÁNYAI BÁRDOS LÁSZLÓ
GIMNÁZIUM ÉLMÉNY-
MAGAZINJA.
MEGJELENIK
ÉVENTE
ÖTSZÖR

4

*In memoriam
Sándor János*

5

*Maci néni
a DÖK élén!*

9

*Mikulás-
kupa*

8

*Az élet
bálterme*

15

*Romeoék
Tokióban*

13

Radnóti-est

Elfordult tőlünk a Mikulás

*Harcolni küzd most a bajnokesapat,
pördül a labda, ne hagyd el magad*

Nagy hírek a kisvilágból

Farsangi élménybeszámoló

Idén a Bárdosban különleges farsang volt: a tavalyi kudarc után már csak a kicsiknek szervezték, így ötödiktől nyolcadik osztályig vettek rajta részt a diákok, de a hangulat végig a tetőfokán volt. Bizton állíthatom, hogy mindenki nagyon jól érezte magát, sokat táncolt, bulizott. Voltak, akik beöltöztek, főleg az ötödikesek között. A díjazás is két külön kategóriára vált szét: az önálló, valamint a csoportos, illetve páros jelmezek külön értékelést kaptak. Nemcsak a díjazottak voltak azonban ötletesek, rengeteg mulattató figura töltötte meg az aulát.

A tánccról és a zenéről a 12. c osztály gondoskodott. A közös koreográfiát, amit a kampánybevonulásukban is láthattunk, a Backstreet Boys Everybody című dalára készítették és tanították be. Mindemellett felejthetetlenek maradnak Nagy Dániel táncai is mindenkinek, aki ott volt az aulában. A büfé is rendhagyó módon működött: a „batyus büfébe” minden osztály saját maga számára hozott enni- és innivalót. Nagyon jó volt látni végre, hogy alig voltak a szekrénynél, termeknél, és a legtöbb résztvevő csak a buli végére ment el, addig végig az aulában táncolt. Összességében nagyon jó buli volt, aki nem jött el, sokat hagyott ki. Remélem, az áprilisi, nagyoknak szóló partit is legalább ilyen nagy sikernek lehet majd elkönyvelni.

PINTÉR PETRA

Filmes megemlékezések

Az utolsó évet éli közösségünk a TÁMOP-3.1.4-es pályázat fenntar-

ÍGY KÉSZÜLT 1. Polák András operatőr kamerája előtt Plankó Eszter olvassa fel a forrásrészletet
FOTÓ: NAGY TAMÁS

Filmvásznon

Október 6-án az alsóbb évfolyamok tanulói a Szirmok, virágok, koszorúk című játékfilmet, a felsősök az Utolsó órák című Batthyány-tévédrámát nézték meg. Október 23-án alkalmából a Szabadság, szerelem című Vajna-klasszikust vetítettük. A február 25-ei kommunizmusellenes emléknapon saját dokumentumfilm készült Demeter Béla erdélyi mártírról. Március 15-e előtt Sára Sándor nagyszerű opusza következett, a 80 huszár. A verseny utolsó filmje Giorgio Perlasca olasz zsidómentőnek állít emléket április 16-án, míg az emléknapok sorát Szóts István Emberek a havason című felülmúlhatatlan remekműve zárja a nemzeti összetartozás napján.

tási időszakának. Így ezt a tanévet is számos program színesíti. Ezek közül a három hetet meghaladó projekt témájával a szakmai vezető, Nagy Tamás tanár úr azt választotta, hogy a nemzeti ünnepeket, emléknapokat filmvetítéssel kötjük össze, így tesszük ezeket az alkalmakat emlékezetessé és a szokásosnál is tartalmasabbá.

ÍGY KÉSZÜLT 2. A szervezők a történelmi tér és idő változását különböző helyszínekkel érzékeltették. Itt Maklári Zoltán olvas, Vörös Zsombor tartja neki a mikorfont
FOTÓ: NAGY TAMÁS

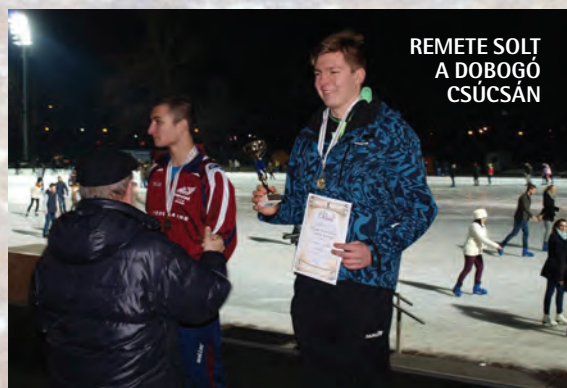
Az ötlet megvalósítása folyamatos és intenzív munkát igényel, hiszen nemcsak arról van szó, hogy a tanulók végignéznék egy az alkalomhoz illő játékfilmet, hanem a vetítéseket minden esetben egy értelmező-figyelemfelkeltő prezentáció előzi meg, és feladatlap zárja. Az osztályok a tanév végéig versenyben vannak: a legügyesebben teljesítő két osztály (egy az 5–9. és egy a 10–13. évfolyamról) ingyenes kiránduláson vehet

részt, melynek úti célja egy történelmi emlékhely lesz. A pontverseny állásáról a vetítéseket követően tájékoztatást kap a diákság.

Ez a program azonban nemcsak játékfilmek vetítésével gazdagított-gazdagít minket: a kommunizmus áldozatainak emléknapjára a tanár úr és diákjai maguk is filmet készítettek. A narráció nélküli, fiktív levélközlések és visszaemlékezések sorából álló húszperces alkotással Demeter Béla erdélyi mártírra emlékezünk. A lelkes munka, a forgatókönyv-készítés, az archív anyagok gyűjtése és válogatása, a bartóki zene tartalomhoz illesztése, a felvételek elkészítése, a vágás és utómunka egy nagyjából húszfős stáb számára jelentett több héten át tartó elfoglaltságot. Hasonló munka jó tíz éve nem készült a Bárdos-tudásműhelyben. A film egyaránt megtekinthető az iskola honlapján és a legnépszerűbb videomegosztón.

Sporteredmények

Az országos diákolimpián rövidpályás gyorskorcsolya sportágban elért eredményeink: Frecska Péter hosszú táv 2. hely, rövid táv 3. hely, váltó 1. hely; Remete Solt (▶▶ képünkön) hosszú táv 4. hely, rövid táv 3. hely, váltó 1. hely; Talabér Hanna hosszú táv 5. hely, rövid táv 4. hely, váltó 2. hely; Lénárt Alexandra váltó 2. hely. A megyei diákolimpia úszóversenyén így szerepeltek a Bárdos tanulói: III. korcsoport (Zulik Laura, Barlea Johanna, Podhánszky Réka, Kasza Petra) 4x50 m gyors váltó: 1. hely; Barlea Johanna 100 m hát: 2. hely; Zulik Laura 100 m pillangó: 2. hely. IV. korcsoport (Bábics Virág, Karácsonyi Boglárka, Tátrai Szonja, Pintér Petra) 4x50 m gyors váltó: 1. hely; Tátrai Szonja 100 m gyors: 1. hely; Bábics Virág 100 m pillangó: 2. hely; Karácsonyi Boglárka 100 m gyors: 3. hely. V–VI. korcsoport: Fekete Sára 100 m pillangó: 1. hely, 100 m gyors: 3. hely. A labdarúgó diákolimpián a III. korcsoport 1. helyen végzett. A tűzharc városi bajnokságán a II. korcsoport 4. helyet szerzett. Röplabdából az országos

REMETE SOLT
A DOBOGÓ
CSÚCSÁN

A FELVÉTEL A CSALÁDI GYŰJTEMÉNYBŐL SZÁRMAZIK

elődöntőn a V–VI. korcsoport harmadik helyen fejezte be a versenyt.

Miben segíthetek?

Szeptember óta időről időre megjelenik egy kedves, mosolygós arc a folyosón, a könyvtárban, a vezetőség irodáiban, a titkárságon, a tanáriiban, és elhangzik a sokszor ismételt kérdés: „Miben segíthetek?” A kérések nem maradnak el, Zsádon Zsuzsanna (▶▶ képünkön) pedig segít mindenkinek mindenben, ezért kérünk tőle egy rövid bemutatkozást.

„Adminisztratív munkakörben dolgozom szeptembertől a Bárdosban. Szeretek itt dolgozni, a tanári kar igazán kedves, és a többi munkatárs is. Bízom abban, hogy maguk közé fogadtak, én pedig igyekszem a munkámmal segítséget nyújtani. A gépelési, szövegszerkesztési és egyéb adminisztratív munkák mellett (például a kompetenciamérések adatainak feldolgozása, táblázatok szerkesztése, adatgyűjtés stb.) segíthettem portai feladatokban, versenyek előtt a protokoll-részben (terítés, versenyzők fogadása, kísérése), vizsgák előtt a bizottság fogadásával kapcsolatos feladatokban, az alapítványi kuratóriummal kapcsolatos irodai munkákban vagy éppen a Mikulás-versek formázásában. Fogadtam tanár kollégáimmal az iskolánkban felvételiző gyermekeket és szülőket, segítettem fizikai munkákban (például ajtó- vagy korlátfestés, kisebb szerelések). Segédkeztem a szalagavató előkészítésben, az ünnepi forgatókönyv létrehozásában, a karácsony és az ünnepek környéki napok szebbé tételében (fadíszítés a könyvtárban). Ha időm engedte, szívesen álltam

FOTÓ: NAGY TAMÁS

A FILM PEREG TOVÁBB!
Megjelenés után két héttel az À LA BÁRDOS már nagy felbontásban letölthető a sulijonlapjáról: www.blg.sulinet.hu

www.blg.sulinet.hu

rendelkezésre a könyvtárban vagy közösségi munkában segédkeztem. Ahol igényelték munkámat vagy a segítségemet, ott megtettem, amit tudtam a legjobb tudásom szerint. Nekem az a fontos, hogy kollégáim elégedettek legyenek velem, és az elkészített feladataimmal."

A „nagy háború” emlékezete

Az első világháborúval kapcsolatos megemlékezésre iskolánk diákjai számára sokféle lehetőség nyílt. Hely-

előadásorozatra, melyet a József Attila Megyei Könyvtár és A Vértes Agorája szervezett októbertől decemberig minden hónap egy-egy hétfőjére. Pollmann Ferenc és Kiss Vendel az előzményeket, illetve a hadba lépést taglaló rendkívül érdekes előadása után december 1-jén akkor volt a legkomolyabb érdeklődés, amikor Romsics Ignác akadémikus látogatott Tatabányára. A Vértes Agorája nagytermében tartott előadásának témája az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása és a trianoni békeszerződés volt. Büszkén jelentjük, hogy a közönség

„És most lefényképezkedünk, hogy mindörökre meglegyünk”

Az okostelefonok, szelfik, a facebook és a Twitter korában folyamatosan meglepi az embert, hogy a fontos közösségi eseményekről valahogy mégsem készülnek képek. Az iskola-újság szerkesztőinek például kimondott fotóüldözést kell folytatni egy-egy iskolai program után, és sokszor bizony hoppon maradnak: szinte úgy tűnik, hogy a fényképezés magánügygévált. A magánjellegű képek aztán a közösségi oldalakon landolnak, de „közösségi” képek alig-alig születnek. Szerencsére azonban decemberben nemcsak az ünnepvárásnak és a téli örömeknek adták át magukat a bárdosos osztályok, hanem az örökkévalóságnak is. A budapesti E. T. Fotó vezetője, Előd László ekkor szervezte meg ugyanis sokéves szokásához híven az osztályfotózást. A tanulók az ebédlő, a rögtönzött műtermen előtt vártak a beosztás szerint sorukra, a bebocsátásra. A fotózáson a rutinos diákok már szinte maguktól vágtak „komoly képet”, és mondták, hogy „maci”, majd általában az osztályfőnökök diszkrét távozása után végre elkészültek a felszabadult képek is. Azoknak, akik kritikával illetnék a végeredményt, álljon itt figyelmeztetésül Stingl Józsefnének, Tatabánya egyik első fotósának jelmondata: „Amilyen pofát vágsz, olyan képet kapsz!”

Zsák, zsák, teli zsák...

Több mint két évtizede teszi emlékeztetessé az utolsó tanítási napot a tanárok megajándékozása a teljes iskolai közösség előtt. Nemcsak ők várják azonban izgatottan a Mikulás érkezését, hiszen ez a kis ünnepség jóval több ajándékosztásnál: bő egy-órás vidám műsor kerekedik abból, hogy a nevelőtestület tagjai magukra ismerhetnek az ötletesebbnél ötletesebb versek alapján, melyeken természetesen a diákság is jól mulat. A hagyomány szerint a kis ünnepség a tizenegyedik évfolyam szervezésében zajlik, ezen azonban az idén változtatott a diákönkormányzat. A tizenegyedikeseeknek ugyanis rendkívül zsúfolt enélkül is a tanévük. A szalagavató szervezése, a kampány végigharcolása, a zöldnap műsor és a ballagatás egyaránt az ő feladatuk, erre való tekintettel most először tehermentesítette őket a tizedik évfolyam. Példáson teljesített a fiatalabb korosztály is ebben a helyzetben, egyáltalán nem okozott gondot, hogy kevesebb időt töltöttek a Bárdosban, úgy látszik, ennyi idő is bőven elég volt ahhoz, hogy a tanárokat meg- és kiismerjék. Az ünnepség vidám és szívet melengető volt egyszerre: mindenkinek kedves ajándék és lényegre törő, jellemző tulajdonságokra, kedvenc mondásokra, egyéni szokásokra rámutató humoros vers jutott.

ÁLAB-
INFO

NAGY TAMÁS FELVÉTELEI

FOTÓ: KISS T. JÓZSEF

ben a Trefort Ágoston Tudományos Diákkör tartott konferenciát, melyről külön írásban tudósítunk (▶▶10.). Emellett pedig a városi programokon látogattak rendkívül nagy számban tanulóink. Elsősorban az emelt szintű történelemoktatásban részt vevő diákok jártak szorgalmasan arra az

több mint fele bárdosos tanulókból és tanáraikból állt.

Ifjabb Gyúzi László könyvtáros szervezésében sokan vettek részt közülünk a város első világháborús emlékműveit, emlékhelyeit bemutató kiránduláson szeptember 29-én. Az Alsógallát, Felsőgallát, Óvárost és Bánhidát is érintő egész délutánt betöltő program még maradandóbbá, személyesebbé tette a korszak tanulságait. A helyszíneken Kiss Vendel történész emlékezett a hősekre, és értékelte az emlékművek művészeti vonatkozásait.

A bánhidai emlékműnél városi vezetők, diákok és tanárok hallgatták Kiss Vendel muzeológus-történész előadását

FOTÓ: NAGY TAMÁS

ÁLAB-
INFO

KISS VENDEL ELŐADÁSA BÁNHIDÁN

Elhunyt Sándor János

Türelemmel viselt hosszú, végzetes betegség következtében 69 esztendőskorában július 25-én otthon, családi körben elhunyt Sándor János, aki 1990 és 2010 között húsz éven át igazgatóként vezette a Bárdos László Gimnáziumot.

AMŰSZAKI tanár végzettségű Sándor János a Tatabányai Városi Tanács oktatási osztályáról került 1990-ben a Bárdos élére, amikor elődje, Süveges Vilmos betegsége miatt nyugállományba kényszerült. Igazgatói pályafutásához kötődik az iskola jelentős szerkezetváltozásának végigvitele: a nyelvi és a humán/reál tagozat bevezetése, a nyolcosztályos képzés elindítása, a nyelvi előkészítő, végül a természettudományos képzés megszervezése. Irányítása idején a kétezres évek elején a még mindig fiatal korú középiskola a tanulók verseny-, nyelvvizsga- és érettségi eredményei alapján a megye élmezőnyébe küzdötte fel magát.

Ebben a két évtizedben Sándor János nagy bölcsességű, végtelenül szerény egyénisége

összeforrott a Bárdos László Gimnáziummal. Empatikus döntéseire, az elfogadó, támogató munkakörnyezetre a bárdosos tanulók és tanárok mindig, a legnehezebb szituációkban is bizton számíthattak.

Gondolatok a hajdani igazgatótól

„A sokrétű feladatok közül a legfontosabbnak a gimnázium nappali tagozatán nyolc, öt és négy évfolyamos osztályokban tanulók nevelését-oktatását tartottuk. A klasszikus – „nem koptatható” –, valamint a gazdasági, társadalmi változások által kierielt új értékek elfogadtatása, átadása mindig fontos volt a Bárdos László Gimnáziumban. Ezt a pedagógiai program alapelveiben, pedagógusi hitvallásában meg is fogalmazta a tantestület. Elsősorban ennek tudjuk be, hogy kifejlődött tanulóinkban az iskola iránti identitás, amely a tanórán kívüli foglalkozások, programok által létrejött érzelmi kötődések révén fokozatosan meg is erősödött.”

„Azt hiszem, jól gondolom, hogy nem csupán a tantestület, de a diákok döntő többségének támogatását is mindig magam mögött érezhettem. Nagyon sokat beszélgettem diákokkal, különösen a kezdetekben, amikor még kevesebb adminisztrációs feladattal terheltek az igazgatókat. Nagyon sokat voltam diákfórumokon, diákgyűléseken, programokon az iskolában és azon kívül is. Alapvetően diákcentrikus vagyok. Persze egy iskolában a szakmai folyamatokat és azok tartalmát a pedagógusoknak kell meghatározni, hiszen őket erre képezték ki, ezért kapták a diplomájukat. De azt, hogy a diákok elképzeléseit, igényeit ne vegye figyelembe a tantestület, azt én sohasem tudtam elképzelni.”

„A gyermekközpontúság lényege nagyon egyszerű. Mi, pedagógusok vagyunk a gyerekekért. Önmagában mindez nagyon egyértelműnek és természetesnek tűnik, magában hordozza a pedagógus hivatásszeretét, az empátiakészségét, szakmai felkészültségét és sok-sok pozitív emberi tulajdonságot. Mind ezek megjelennek a mindennapi pedagógiai munkában, s végső soron ott dől el, milyen ez a viszonyulás, érvényesülhetnek-e például a tanulói jogok.”

„Arra, hogy ennek az iskolának az igazgatója lehetek, mindig is büszke voltam, a megbízatásom kezdetétől a mai napig. Ha az első igazgatói pályázatomat meg-

nézzük, az olvasható benne, hogy a gimnázium feltételeit megvizsgálva nem elképzelhetetlen, hogy ez a gimnázium a megye legjobb gimnáziuma legyen. Mindenesetre bizonyos szempontok alapján – miszerint egy iskola színvonalát csak a tanulmányi eredmények és a felvételi arányok, a nyelvvizsgaarányok alapján döntötték el – elmondható, hogy a megyei középiskolák akkori ranglistáin (2005–2006) az első hely a Bárdost illette. Ezzel nem azt tudom igazolni, hogy mi lettünk a megye legjobb gimnáziuma, mert persze ezt nem csak az előbb említett szempontok alapján kell meghatározni. Talán a hozzáadott érték a legfontosabb szempont, amellyel egy iskolát minősíteni lehet. Bár volt, amikor ebben is a legjobb helyen álltunk a felmérések alapján. Nos, erre igazán büszke lehetek én is és a tantestület is, mert ezt nagyon kemény munkával sikerült elérni.”

„Az elért eredmények közösek, a tanároké, sőt az adminisztratív és technikai dolgozóké, de ide sorolhatók a diákok és a szülők is. Meghatározó szerepe azonban mindig a tantestület egészének van. Azt gondolom, hogy a Bárdos László Gimnáziumban a tantestület döntő többsége nagyon jól felkészült pedagógusokból áll, akiknek megfelelő a hozzáállása a tanításhoz.”

„Azt hiszem, soha senki nem lehet önmagával teljesen elégedett, én sem vagyok az. Biztosan nagyon sok mindent el lehetett volna még érni. Az ember tervez valamit, és ebből minél többet meg is tud valósítani, annál elégedettebb és büszkébb arra, amit tett. Én büszke vagyok arra, amit elértünk, de tökéletesen elégedett nem vagyok, nem is voltam soha.”

„Az elért eredmények mögött rengeteg munka, kitartás, öröm és elkeseredettség egyaránt megtalálható. A gimnázium birtokba vételének, a névadás magasztos érzésének, a szép új iskola varázsának, a hagyományteremtésnek és a működés biztonságos pénzügyi feltételeinek első éveit követő időszakot már a gyors változások, az irányítói és intézményi elbizonytalanodás, az állandósult küzdelem, a pénzügyi megszorítások, a jogi útvesztőkből való kiütkeresés jellemezte. Ilyen körülmények között kellett megfelelni az egyre növekvő társadalmi elvárásoknak, naponta jó színvonalon tanítani, éreztetni a gyerekekkel az emberséget és szeretetet, ápolni a hagyományokat és újakat teremteni. Nem volt könnyű feladat...”

„Természetesen a szép emlékeket őrzöm meg. Ha az ember leragadna azon, hogy milyen kellemetlenségek érik, akkor nem tudna foglalkozni az érdemi kérdésekkel. Persze a konfliktusok húsz év alatt nem voltak kizárhatóak, pláne olyan közoktatási káoszban, amelyet sokszor érzékelünk.”

Kezében egy szál virággal búcsúzott az iskolától

FOTÓK: NAGY TAMÁS

„Itt mindig pezseg az élet, minden holnap kicsit más”

Gimnáziumunk diáksága szinte szeptember elsejétől várja évről évre, hogy érkezzen el a mindig új meglepetésekkel szolgáló Bárdos-nap. Idén különösen sok újdonság jelent meg a szokásos programok mellett. – PATAKI ZSÓFIA beszámolója

KÉPEINKEN Az idei Bárdos-nap vendégei Krajcsirovits Henrikre emlékeztek, tanulóink az ünnepélyen

A FELVÉTELEK A VÁROSI TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL SZÁRMAZNAK

előzte meg a napot a tantárgyi pályázatok kiírása sem, a korábban egy egész hétre izgalmat adó versenyeket (például a nyelvi vetélkedőket) sokan hiányolták. Ennek az egy napnak a programjai azonban mindezt megpróbálták pótolni. Az esemény a szavalóversennyel kezdődött, mely minden osztályt érintett, így soha nem látott mennyiségű versenyző mérte össze tehetségét, és ez számukra szinte az egész délelőttöt kitöltötte. Csak az 5–8. osztályban huszonötön voltunk. Sorszámokat húztunk, amelyek egyben könyvjelzők is voltak, amelyeken egy-egy szép vers volt. Elszavaltuk verseinket, ezután következett egy rövid szünet, mialatt a zsűri eldöntötte, kik lesznek a nyertesek.

Eközben a tornateremben sorverseny zajlott, melyre szintén minden osztály csapatot delegált. A szervező testnevelő tanárok ötletessége nem ismert határt. A feladatok közt volt olyan is például, hogy a résztvevőknek ruhacsipeszt kellett csipetelniük csapattársuk hátára, vagy kosárlabdát kellett rátenniük a bója tetejére, illetve pingponglabdával kellett egyensú-

lyozniuk pingpongütőn, és átérni a túlóldalra.

A tanterekben közben szintén nem unatkoztak. Az ott zajló vetélkedőn különböző játékos feladatok voltak. Ezek minden tudományterületet érintettek, de csak néhányat említek a példa kedvéért: énekből hangszereket kellett megnevezni egy szövegben, egyenlővé tenni a mérleget a helyes hangjegyrétekek megadásával és egy zenetörténeti totót kitölteni. Magyarból pedig egy verset kellett megtanulni úgy, hogy hét gyerek között felosztották, akiknek meg kellett tanulnia egy-egy versszakot, majd kiállni és sorban elmondani.

A nagygyimnazisták osztályai két-két főt delegálhattak a könyvtárban zajló filmvetítésre is, ahol az évek óta mindenkit lázba hozó TÁMOP-pályázat egy idei innovációjaként a hamarosan 50 éves Illés-együttesre és a korszak más kultikus zenekaraira emlékeztek a Szép lányok, ne sírjatok című filmmel, és a megértést segítő ismeretterjesztő diassal.

A délelőttöt a Bárdos-napi névadói megemlékezés zárta, amelyen a versenyek győztesei is megkapták méltó jutalmukat.

Megkérdeztem Medve Andrásné Papp Valéria tanárnőt mint DÖK-elnököt, hogy mi a véleménye a rendezvényről. A tanárnőnek tetszett, szerinte újító jellegű volt, üdvözölte, hogy nem tárgyi tudáshoz kötött, hanem játékos feladatok voltak. Katonáné Téglás Zsuzsanna tanárno szerint jó volt az, hogy bárdosos öltözetben kellett lenni az ünnepségen is, így képviselhetjük iskolánkat.

Köszönjük az élményt tanárainknak, és a szervezésben részt vevő diáktársaknak. ■

„Szeretném, ha éreznék, hogy a DÖK értük van, és fontos”

Új év, újabb tanárváltás a diákönkormányzat élén

A diákönkormányzatot támogató tanár személye nemcsak a diákéletet, szinte az egész iskola arculatát befolyásolhatja. A programoknak híre megy, a Bárdos-életérzés fokozódik, a büszkeségünk meg nőttön-nő, ha a DÖK tartalmas, izgalmas és népszerű kínálattal mozgósítja a tanulóifjúságot. Rác László tanár úr távozása miatt idén is váltás volt a diákönkormányzat élén. – Medve Andrásné Papp Valéria tanárnőt eddigi tapasztalatairól és terveiről SZENDI ALINA kérdezte.

☘ Honnan jött az ötlet, hogy tanárnő kipróbálja magát ezen a területen is?

– Az igazgató úr kért fel rá.

☘ Milyen ötletei vannak, amelyeket még be szeretne építeni ebbe a fajta tevékenységbe?

– Semmi különös, szeretném, ha a hagyományok tovább folytatódna. Úgy tűnik, a gólyatábor nem működik, így helyette visszahoztuk a kilencedikeseknek az ismerkedő évfolyambulit, az nagyon jó volt. Egy egész estét mulattak végig együtt a bejövősök a már ötödik évüket megkezdő ássokkal, és a

szervező végzősökkel. A szokásos programok megrendezése mellett szeretnénk az év végi partit is majd megújítani. És persze jó lenne, ha a diákok nem lennének passzívak. Szeretném, ha éreznék, hogy a DÖK értük van, és fontos.

☘ Mennyire jelent többletmunkát a mindennapi tanítási feladatok mellett?

– Ó, jelent! Pláne így, hogy a rádió is alapvetően hozzám tartozik... nem olyan vészes, de igen, mindenképpen többletmunkát jelent.

☘ Megkérjük kedves tanárnőt, hogy értékelje saját szemszögéből is a diákönkormányzat eddigi munkáját!

– Az első félévet és a februárt is sikeresnek látom. Úgy sikerült, ahogy elterveztem, ez reményre ad okot. Remek volt a Valentin-nap, rekordmennyiségű üzenetet kézbesítettünk. A rövidített szünetekben szóltak a romantikus számok, nagy munkát végeztek, bizonyítottak a szervezők. A tavalyi farsang elmaradt, idén már csak a kicsiknek

MUNKÁBAN A SZÍVKÜLDI-KOLLEKTÍVA AZ IDEI VALENTIN-NAPON

tartottuk, a nagyoknak áprilisban külön mulatságot szervezünk. De a kicsik közül idén már sokan beöltöztek, és nagyon jó hangulat volt.

– Ezt én is alá tudom támasztani – kapcsolódik be a beszélgetésbe Dudás Magdolna tanárnő is – mindvégig élvezetes volt a program, és nagyon jó számok szóltak. A ráadászámok pedig egymást követték, mikor véget vetettünk volna a bálnak.

– Jó az a reform is – veszi vissza a szót Vali néni –, hogy lett a diákönkormányzat diákelnöke, Fábian Kláudiának két helyettese: Balogh Márk és Asztalos Timi határozottan könnyíti a DÖK munkáját, de azért jó lenne, ha aktívabbak lennének az osztályok küldöttei is. Pár osztályra korlátozódik csak azok köre, akik szívesen jönnek, és vannak is ötleteik. A többiek kissé passzívak.

☘ Köszönöm a beszélgetést, és sikeres folytatást kívánok tanárnőnek és csapatának.

FOTÓ: SÍPÓS ZOLTÁN

„A föld fagyott, a szív melegben”

Beszámoló a jubileumi adventi estről

NAGY TAMÁS FELVÉTELEI

Az idei adventi műsor nemcsak az ünnepi hangulat, hanem az emlékezés jegyében is telt. A húszéves hagyomány megteremtőjének, egykori igazgatóknak, a nyáron elhunyt Sándor János emlékének ajánlották a szervezők, Fadilné Eizen Erika tanárnő és Kolbert Erika tanárnő az estet. – PINTÉR BEATRIX beszámolója

December 18-án A Vértes Agorája adott otthont a rendkívül színvonalas zenés-táncos-irodalmi összeállításnak, melynek a korábbi évekhez hasonlóan idén is óriási sikere volt.

JÓTÉKONYSÁGI AKCIÓK Hagymányaink közé tartozik, hogy igyekszünk segíteni a rászorulókon akkor is, ha városi, akkor is, ha országos szervezésű akciókról van szó. Sőt, magunk is megteremtjük azokat az alkalmakat, melyeken kapcsolatba kerülhetünk hajléktalakkal, idősekkel, ünnepek előtt szeretetre, mosolyra vágyókkal. Idén is részt vettünk a városi kríziskamra feltöltésében, majd bekapcsolódunk a cipősdoboz-akcióba is Katonáné Berki Ildikó tanárnő vezetésével. Az utóbbi gyűjtés célja, hogy karácsonykor lehetőleg minden gyerek kapjon ajándékot. Így hát mi, diákok összegyűjtöttük jó állapotban lévő, rég nem használt játékaikat, vásároltunk színes, festéket, könyvet, babát, kisautót, mindenfélét, amiről azt gondoltuk, hogy örömet szerez. Dobozba raktuk, felcímkéztük és behoztuk az iskolába. A csomagokat a 8. a lányai gyűjtötték össze, és azt is számolták, melyik osztály hány csomagot hozott be. Egész héten gyűltek az ajándékok. Végül a legadakozóbb a 12. c osztály lett.

PATAKI ZSÓFIA

Á LA BÁRDOS A Bárdos László Gimnázium élménymagazinja. Megjelenik ötször egy tanévben. XXVII. évf., 2015. böjt hava. Lapszerkesztők: Antal Dalma, Horváth Flóra, Szolnoki Minna. Munkatársak: Pataki Zsófia, Pirkó Boglárka, Szendi Alina. Olvasószerkesztő: Sipos Etelka. Szerkesztő: Dobrova Zita. Felelős szerkesztő: Nagy Tamás. Felelős kiadó: Varga Istvánné, a Géniusz Alapítvány kuratóriumi elnöke. A lap címe: Bárdos László Gimnázium. 2800 Tatabánya, Gál-ltp. 701. Tel.: 34/339-571, e-mail: dzit@vipmail.hu – Nyomás: Media-Press'91 Kft. A címlapon Hegyi Levente felvételén a decemberi Mikulás-kupa megnyitójának jelenete látható.

A műsort Szendőfi Sára, Szemes András és a 2012-ben érettségizett Újvári Bálint nyitotta meg, a Radiohead 4 minute warning című számával, őket pedig Hadobás Titanilla követte Szent Pál A szeretet himnusza egy részletével. Az emelkedett hangulat így már az első néhány percben megteremtődött.

Egy rövid narrációt követően Pleier Tamás intézményvezető úr lépett a színpadra, és köszöntötte a vendégeket, majd ismét zenés produkció következett: Inczédi Judit Szirmai Bence, Kiss Bálint és Sirkó Martin kíséretében a mindenki számára ismert Jingle Bells című számot énekelte. Érdekes, hogy ez a népszerű sláger eddig soha nem csendült fel az adventi műsorban.

A műsor következő blokkjában verseket hallhattunk: Szénási Zsófia és Gruber Mónika Juhász Gyula Karácsony című versét adták elő, utánuk Lázár Éva következett Csorba Győző December című művével.

A verseket a műsor talán leginkább várt produkciója, az ötödikesek műsora követte, akik az este folyamán még kétszer visszatértek a színpadra, hogy téli, karácsonyi népszokásokról adjanak összefoglalókat, illetve ezekből tartsanak rövid bemutatókat. Első és második produkciójuk között Kiss Violát hallgathattuk, aki népdalsokrotot énekelt. A kicsik második színpadra lépése után Babits Mihály Karácsonyi ének című versével Szabó Vanessza zárta a blokkot.

Ezt követően a Bányász Táncegyüttes műsora következett, táncosaik között szép számban voltak iskolánk diákjai is, sőt különlegességnek számított, hogy szülő és bárdosos gyermek együtt lépett színpadra a csoport vezetője, illetve tagjaként. Impozáns produkciójuk talán a legnagyobb tetszést aratta az est folyamán.

Ezután újra az ötödikesek következtek utolsó fellépésükkel, amelyhez kapcsolódóan Varga Ákos verset is mondott a kicsik után, őt

pedig iskolánk énekkara követte egy hangulatos Ghymes-feldolgozással. Ezt a blokkot Csizmadia Edina zárta Szarka Tamás versének egy részletével.

A következőkben Necz Jessica előadásában Túrmezei Erzsébet Gyertya című versét hallhattuk, majd Gál Bernadett táncát láthattuk, aztán ismét egy Túrmezei-vers következett, a Csillagtitok, melyet Radnóti Ádám szavalt. Műsorunk végén Varga András búcsúzott Leonard Cohen Hallelujah című művének előadásával. Azóta a népszerű muzsikusról sajnos kiderült, hogy elköszönése nemcsak e műsornak szólt, hiszen a második félévben egy másik középiskolába „igazolt”.

Az irodalmi betéteket Sipos Etelka, a zenei produkciókat Vécseyné Kiss Ibolya tanárnő gondozta, az ötödikesek fellépését két szaktanárunknak, Ogonovszkyné Tanczer Erzsébetnek és Pirtyi Máriának köszönhetjük.

Az olvasóhoz Az év első Á La Bárdosa a szerkesztők más irányú elfoglaltsága miatt késéssel jelent meg. Az ilyenkor szokásos anyagtorlódás következtében több cikk kimaradt. Az élménymagazin következő, húsvéti számában az elmaradásokat pótoljuk.

„Bármily titokban cselekszel is jót, vírága évek múlva is fejedre hulldogál”

A karácsony előtt szétosztott szeretetről

Iskolánk idén már hatodik alkalommal ment karácsony alkalmával jótékonykodni Oroszlányba, a családok átmeneti otthonába (CSÁO), az idősek otthonába, a hajléktalanszállóra, valamint a tatabányai idősek otthonába. – PINTÉR PETRA Fadilné Eizen Erika tanárnő gondolatait közvetíti olvasóink számára

A segítő szándékú bárdososok első megállója a CSÁO volt. A CSÁO-ban jelenleg huszonnégy családnak biztosítanak lakhelyet, akiknek egyébként nem lenne lakásuk, ahol élhetnének. Iskolánk úgy gondolta, hogy, mivel másként nem kapnának

ajándékot, ajándékozzuk meg az ott élő gyerekeket. Az átadás nagyon meghatározó része volt a látogatásnak.

Ezután az idősek otthona következett. Ide a diákok süteményeket vittek, és családi hangulatban telt az itteni karácsonyozás. Utolsó oroszlányi megállójuk a hajléktalanszálló volt. Ez minden diáknak tanulságos, és örök emlék marad: megtapasztalták, hogy élnek ott a hajléktalanok az élet periferiáján, mennyire szegénylősek, félénkek. A tanulók itt is műsort adtak, valamint süteményeket kínáltak. December 22-én az utolsó megállójuk Tatabánya egyik idősek otthona volt. Itt úgyszintén süteményosztással és műsorral telt az idő. A program december 30-án folytatódott. A Bárdos tantestülete pénzt gyűjtött, s ebből megvendégelt hatvanöt hajléktalant olyan főtt étellel, amely számunkra átlagos lehet (mint például a rántott hús), ám számukra elérhetetlen. A megvendégelteknek nagyon jólesett ez a gesztus, és nagyon örültek neki.

Fadilné Eizen Erika tanárnő külön köszönetet szeretne mondani néhány osztálynak: a 10. a, a 10. b, a 9. c, a 9. nyb, a 9. nyc, valamint a 13. c osztálynak, amelynek tagjai sokban támogatták a programot. Valamint reméli, hogy legközelebb még többen jelentkeznek. A jótékonykodás azonban nem zárult le az óévvél, kétszáz rászoruló embernek osztottak gulyást Oroszlányban január 24-én, és a CSÁO-ba farsangkor is ellátogatott iskolánk. ■

Miénk a világ! Országjáró kilencások

Iskolánk 9. a osztálya az idej tanévet igen aktívan kezdte. Szeptemberben a János-forráshoz kirándultak, de bicikliztek együtt Majkon és Vértesszentkereszten, Budapestet is többször megjárták, és ezzel még közel sincs vége. – Lapunknak HORVÁTH FLÓRA számol be a számtalan élményről

Jól kezdődött a szeptember idén osztályunknak, mivel 17-én új, felsős osztályfőnökünkkel, Nagy Tamás tanár úrral a Bárdosból indulva a Gerecse erdejét járva hosszadalmas gyaloglás és néhány pihenő után a János-forráson keresztül elértük végállomásunkat, a városszéli gyorséttermetek. Persze út közben nem maradhatott el a közös fotó készítése sem. Néhány nagyobb pocsolva vagy a 16 óra utáni erdőjárás tilalom igazán nem volt akadály, némi sérülés és pár sáros nadrág árán az egész osztály célba ért, ahol tizenhárom kilométert megtéve mindenki megérdemelten pihenhetett. A kirándulás az osztálykohéziót tovább fejlesztette, és az új főfő megismerésére is lehetőséget adott ez a körülbelül két és fél óra. Az élményektől fellelkesülve már a túrán visszafelé a következő kiruccanást terveztük.

Megyénk középkorát kutatva

Október 6-án az osztály erős többsége már kerékpárral érkezett reggel a suliba, hogy aztán a tanórák után a drótszámúra felpattanva felfedezhessük a majki kolostort és a vértesszentkereszti apátságot.

Bánhida szélső utcáin, Síkvölgyön, Vértessomlón és nehéz, homokos erdei utakon keresztül eljutottunk a majki kolostorhoz, melyet megnéztünk, miközben a tanár úr és az osztályt mentoráló Juhász Zoltán a 11. ából az építmény múltjáról mesélt. A kolostort bejárva továbbindultunk dél, azaz Oroszlány és Vértesszentkereszt felé, ahol az Árpád-kori romtemplomot és apátságot tekintettük meg. Túl volt a negyvenen a kilométerórák napi számlálója, és erősen sötétedett, amikor visszafelé az oroszlányi vasútállomásra értünk. A tanár úr szíve megesett a többségében hullafáradt leánytársaságon, és a jól ismert piros motorvont gyorsan, könnyedén hazarepített bennünket a nagyvárosba. A szülők fáradtan, de kellemes élményekkel telve kapták vissza gyermekeiket.

Donizetti és a Szerelmi bájját

Két nap múlva jött az újabb osztályélmény! Nyolcadikán, csütörtökön már Budapest aszfaltját

NAGY TAMÁS FELVÉTELEI

koptattuk másik öt osztály társaságában az Erkel Színház felé, ahol az olasz vígoperát tekinthettük meg – hála az Operaház diákközpontú vezetésének és a kezdeményezést felkaroló Vécseyné Kiss Ibolya tanárnőnek! – egy nagyon diszkrét Erzi néni tiszórai áráért. Az előadás elnyerte a sok bárdosos diák tetszését, ám a mi osztályunk programja itt még nem ért véget. Tanár úr közölte, hogy csak október végéig látogatható a felújított Lajta páncélhajó az ünnepi díszbe öltözött Kosuth tér alatti folyamszakaszon. Így az ország főterének régi-új szobrainak megtekintése után az osztály két csoportra oszlott, és két sisakban ismerkedhettünk a hajó kellőképp félelmetes felépítésével, fegyverzetével és hazánk múltjához méltóan tragikus történetével.

Rembrandt, tsai és más „művészelkek”

Február közepén ismét Budapest volt az úti cél. Először az Andrassy út 60.-ban működő Terror Házában mintegy háromórás időtartamban szálltunk le a „földi pokolba” a nyilasok és a kommunisták szörnyű bűneit bemutató állandó kiállítás jóvoltából. Itt minden helyiség egy-egy darabka a rettegés évtizedéből. Filmrészletek, zenei felvételek vagy beszédek, nyilatkozatok szólnak a lehallgatást imitáló telefonkészülékekből. Végül a pincebörtönbe egy nagyon lassan haladó lift vitt le minket, közben a fal teljes felületén kifüggesztett monitorról a siralomház túlélői meséltek. Milyen volt az utolsó éjszaka, hogyan történt az

akasztás... iszonyú! Végre megállt a lift, utána már szinte könnyebb volt látni a szörnyűségeket, mint előtte hallani róluk. Cellák, kinzoeszközök és a falakon a szenvedők és az elkövetők fotósorozatai vártak ránk.

– Jaj, még ezt elmesélem! – mondta újból és újból a tanár úr, és néha az volt az érzésünk, hogy az összes megidézett áldozat életútját megosztja velünk. De nem tiltakoztunk, szinte az egész osztály összszerveződött, sőt a velünk kiránduló 11.-es és 12.-es emelt törisek is.

Ezután a Szépművészeti Múzeumba séltáltunk tovább a kora tavaszi napsütésben. Szinte az utolsó percekben érkezünk meg a két extrazseni, Rembrandt, Vermeer és németalföldi kortársainak festészetét bemutató időszaki kiállításra, hiszen már csak három nap volt hátra a kollekcio összcsoomagolásáig. A múzeum telve volt látogatókkal, de a mély tónusok, tökéletes formák és a beljük zárt évszázados titkok visszarepítettek bennünket a hollandok aranykorába, a XVII–XVIII. századba. Tájképek, portrék, csendéletek és társadalmi

tablók követték egymást, és mi néha szomorúan sóhajtottunk fel, hiszen annyira fájdalmas volt a felismerés, hogy a kép alkotói, szereplői már akkor annak a büszke centrumnak a részei lehettek, melyről mi még mindig csak a mézédés jövő álmaikat szövögetjük.

Ahogy a tanév sem ért még véget, a cikket is három ponttal kell zárnom. Március utolsó szombatján a Cuha völgyén át Csesznek lesz az úti cél, és akkor az év végi osztálykirándulás izgalmas terveit még nem is említettem... ■

közül a 12. a osztály vezetőjét, Valicsné Glodán Erzsébetet érte az a megtiszteltetés, hogy kollégái nevében is elbúcsúzzon a négy osztálytól, amelyben valaha tanított, vagy még mindig tanít.

A beszédek és az énekar szereplése után következett a szalagtűzés, majd a közönség az osztályvideókat láthatta, amely a gimnáziumban eltöltött négy, öt vagy éppen nyolc év legemlékezetesebb pillanatait mutatta be. A videók alatt lázas készülődés folyt az öltözőkben, hiszen csak ezután következtek a legjobban várt táncok, a négy osztálytánc és a két évfolyamkeringő.

Íme, az idei táncrend

A táncokat az angolkeringő nyitotta, majd a 12. árok idézték meg Elvis Presley szellemét egy lendületes rockival. Mostani slágerek egyvelegére táncoltak hiphopot a dések, majd gyors stílusváltás után a

NAGY TAMÁS FELVÉTELEI

bések táncoltak Charlestont szebbnél szebb ruhákban. A cé osztály sörtáncát is ámulva nézte az egész nézőközönség. A táncok sorát az évfolyam másik, bécsi keringője zárta szép keretet adva a táncok sokaságának. A műsor után a családtagok és a végzős diákok százai lepték el az aulát, és percekken keresztül kattogtak a fényképezőgépek, dokumentálva a búcsú elé lépett tanulók egyik leginkább várt ünnepét, hiszen ezen a napon mindenki különlegesnek érezheti magát. A keringőző lányok egyik régi álma válhatott valóra, amikor gyönyörű esküvői ruhában táncoltak párjaikkal, és/vagy édesapjukkal.

Családias ünnep a második otthonban

Az este hátralévő részét az ünneplők már gimnáziumunk aulájában, illetve ebédlőjében töltötték, ahol az izletes vacsora után felsza-

„Az első tánc lépések az élet báltermében”

Egy végzős élménybeszámolója a szalagavatóról

Végzős tanulóként azt mondhatom, az utolsó, gimnáziumban eltöltött év talán a legnehezebb mindenki számára. A diákok vállára nehezedik az érettségi folyamatos és túlságosan gyors közeledése, az emiatt stresszelés és a továbbtanulás súlya is, de még ezekben a nehéznek tűnő időkben is van néhány olyan esemény, amelynek segítségével ideig-óráig elfeledkezhetünk a problémáinkról. A ballagás mellett ilyen a szalagavató ünnepség is, amelyet az idei évben január 23-án rendezett gimnáziumunk A Vértés Agorájában. – ANTAL DALMA beszámolója

A hagyományokhoz hűen idén is volt versmondás a búcsúztató évfolyamról Hornyák Áronnak köszönhetően, de nem maradhatott el a búcsúbeszéd sem a diákok és a „végzős” osztályfőnökök részéről.

Híd múlt és jövő között

Retorikai képességeit méltó módon megmutathatta May Judit 12. a és Barkóczy Gergely 13. b osztályos tanuló, akik a megszokottól eltérő beszéddel készültek. Nem szándékoztak közhelekről beszélni, vagy Müller Pétertől idézni, nem akarták a kampány életre szóló emlékeit feleleveníteni, nem szerették volna elmondani, hogyan kísérleteztek az árok a poroltóval, miként látta kárát a bések sportszeretetének egy pingpongasztal, hogyan rendezték be „második otthonukat” a cések, vagy éppen miért váltak a dések uborkásökká, és lettek falfestők. Az osztályfőnökök

badultan táncoltak diákok, szülők és tanárok egyaránt, vonatozták körbe az iskola földszintjét, vagy énekeltek együtt a Pálinka-dalt. Azt hiszem, végző társaim nevében is elmondhatom, hogy életünk egyik legszebb és legemlékezetesebb napja volt ez a január végi péntek, és talán azt is, hogy ezek után már mindannyiunk fejében elkezdett motoszkálni az, hogy most már igazán tanulni kellene a közelgő érettségire. Majd talán holnaptól...

Zakó helyett szemüveget tessék!

Idén sem örülhettünk...

...ugyanis december 5-én, a huszonhetedik alkalommal megrendezett Mikulás-kupán a Földi Imre Sportcsarnokból az Árpád vihette haza a győzelem jelképét. Ezt a rangadót sajnos a Bárdos elvesztette az Árpáddal szemben, de nyugtasson minket, hogy az állás még mindig 17-10. Hónapokkal a rangadó előtt elkezdtek már készülni a Bárdos diákjai: a főszerkoló-tábor, a focizó lányok és fiúk, és persze a góltáncre, nagytáncre gyakorló lányok a délutánjaikat az iskolában edzve vagy próbálva töltötték. Mi lélekben készültünk, akik a lelátókról figyeltük az eseményeket. A csapatokat Józán Péter tanár úr és Varga Petra tanárnő edzette.

Mint minden évben, a Mikulás köszöntötte a szép számban összegyűlt diákokat és nézőket, ezután a két iskola összemérte egymással a hangját, és az iskolaigazgatók megnyitották egy-egy góllal a Mikulás-kupát. Ezt követően először a Bárdos, majd az Árpád is eltáncolta a találatnak örülve a góltáncát.

Az idei kupa első mérkőzése a lányoké volt, akik mindent megtettek a győzelemért, ám sajnos ez kevésnek bizonyult. Az első féldőben a Bárdos erősebben kezdett, de a féldő vége felé a lendület alábbhagyott. Viszont a második féldőt már újra mi uraltuk. Két vagy három gólveszélyes

helyzetünkből azonban sajnos egy sem talált be. Bár több helyzetünk volt, mint az Árpádnak, nem tudtuk értékesíteni ezeket. Az Árpád párszor eljutott a kapunkig, de a védősor állta a sarat. Így a mérkőzés gól nélküli döntetlen lett. Ekkor még nem dúltak olyan heves indulatok a pályán és a lelátókon, de

ez később gyökeresen megváltozott.

A Mikulás ajándéka, a tanármeccs következett. Körülbelül 5-6 perc után a Bárdos egy szépen kidolgozott támadás után Schweininger Péter találatával megszerezte a vezetést. Az egész bárdosos lelátó az ő nevét skandalta. Aztán elkövetkezett a torna első vitás helyzete, az Árpádnak büntetőt ítélt a játékvezető. Büntetőre tanármeccsen sohasem volt példa! Hoffer tanár úr magabiztosan háritott, és most az egész lelátó

az ő nevét kiabálta a büntető előtt és után. Aztán egy ziccerhelyzetből az árpados testnevelő, régi mumusunk, Geiszt Ferenc egyenlített. A második féldő viszonylag eseménytelenül telt el, az eredmény így döntetlen maradt.

A tanárok meccse után a bárdosos nagytánc következett, a lelátón a diákok majdhogynem táncoltak a lányokkal együtt. Aztán a kisleány mérkőzése már egy érzelmi hullámvasúthoz volt hasonlatos. Az első féldőben a Bárdos uralta a pályát, és két perc alatt két gólt is lőtt. A biztos vezetés tudatában szünetben a szektorunk a kicsiket ünnepelte. De ezután jött az igazi feketeleves!

A második féldőben számos kétes bírói döntés született, melyek miatti felháborodásunknak a Bárdos-szurkolók hangot is adtak. Az Árpád első büntetőjét a kiválóan védő kapusunk még háritotta, de ezután kaptunk egy gólt, a döntő helyzetben védőnket lerántották. Nem sokkal később a játékvezető ismét ellenünk fújt be újabb büntetőt. Sajnos ezt már érvényesítette az Árpád labdarúgója, így a meccs vége 2-2 lett. A részre-

ULTRÁINKON SEMMI SEM MÚLOTT

A LÁNYOK MECCSE GÓL NÉLKÜL MARADT

hajló játékvezetés megkoronázása egy kiállítás volt: két percig emberelőnyben rohamozott az Árpád, de eredménytelenül. Legyünk korrektek: szembetűnően furcsa, hogy az egy-másfél fejjel kisebb 6-7.-eseink micsoda erőfölénnyel bírnak, hogy a mérkőzés összes súlyos szabálytalanságát ők követték el...

Ezután az Árpád nagytáncja következett. Az utolsó, a nagyfiúk mindent eldöntő meccse már tele volt általunk igazságtalannak tartott ítéletekkel, csak hogy példának hozzam az újabb kiállítást. Aztán kaptunk egy gyors kontragólt, amelyre – bár végigrohmoztuk a második féldőt – nem tudtunk választ adni.

Összességében a 2014-es Mikulás-kupa a brazil világbajnoksághoz hasonlóan nem a játékról, nem a csapatokról, hanem a játékvezetéséről szólt. A sporinak küldetése volt, azt teljesítette, iskolánk számára szükségszerűen bukni kellett. De fel a fejjel, jövőre újult erővel, elszántsággal kezdünk, hogy a kupa sorsa a pályán dőljön el.

VALICS MÁTÉ – BÁTORI ZOLTÁN

Folyosói interjúk

Hoffer József, az örök optimista

👉 Hogy tetszett önnek a Mikulás-kupa?

– Na. Hát jó volt a Mikulás-kupa, elérte a célját. A gyerekek normálisan viselkedtek, a tanárfoci jó volt. Én azt mondom, hogy a kis bírói probléma miatt nem a mi szájjunk szerint mentek a dolgok. De el kell viselni, akár tetszik, akár nem.

👉 Mit kíván azoknak, akik jövőre focistaként részt vesznek a Mikulás-kupán?

– Jövőre? Jövőre megverjük őket, akkor még több gólt kell rúgni, hogy megnyerjük a Mikulás-kupát. Jövőre nem vacakolunk, hanem elverjük őket! Hajrá, Bárdos!

A legifjabb csapatkapitány

Schweininger Péter, a tanárcsapat csapatkapitánya így értékelte a rangadót.

👉 Milyen érzés volt az első Mikulás-kupa, amelyen tanárként vett részt?

– Jó! Hát most mit mondjak? Furcsa volt, mert azokkal játszottam egy csapatban, akik engem is tanítottak. Még a pályán néha majdnem azt kiabáltam, hogy „tanár úr”, az jött volna először a számra így a nagy izgalomtól, de aztán igyekeztem mindenkit a keresztneven szólítani. Egy kicsit látszott is talán a csapat szervezetségén, mivel engem kért fel Józán Peti csapatkapitánynak, mert ő egyáltalán nem ismer senkit. Most jött, három hónapja tanít itt ő is, persze én is, de én ide jártam. Igazából én ezt a feladatot nem tudtam még ellátni, azért, mert úgy érzem, hogy jövőre én ahhoz, hogy megmondjam egy egykori tanáromnak, hogy most te ülj le, te meg játssz... Igyekeztem én magam is nagyon keveset játszani pont emiatt, nehogy azt mondják, na, ez a kis újonc gyerek le sem jön a pályáról. Ebből a szempontból egy kicsit kellemetlen volt, de egy másik nézőpontból óriási

élmény, mert mindig is szerettem volna tanárként játszani a Mikulás-kupán. Először nagyon úgy látszott, hogy idén nem lehet, de amikor úgy adódott, hogy mégis, az nekem nagyon nagy öröm volt. Nagyon köszönöm azoknak, akik ezt elérték, talán a DÖK-nek, bár nem tudom, kinek kell itt ezt köszönni. Remélem, hogy ezt a hagyományt megtartják, és ezentúl minden évben lesz tanárfoci, és nem lesz az, hogy évente valami mást kitalálnak, ami eltüntetné a régi hagyományú tanármérkőzést. Szerintem a Mikulás-kupa lelke a tanárok által vívott futballmeccs.

👉 Változott valamilyen a Mikulás-kupa, amióta ide járt?

– Sok mindenben. Akkor még volt az öregfiúknak is mérkőzés, ami most nincs, és abban az időben még az és a tanárok meccse is beleszámított a végeredménybe. Én azt gondolom, az volt a jó, bár elismerem, hogy nagyon sok programot meg kell újítani, de annak is nagy értéke van, amikor hagyományosan évről évre valamit ugyanúgy csinálunk, és berögződött menete van. Nekem az az etalon, amikor a Mikulás-kupa így van, de már kezdek megbékélni a kisfiúk meccsével, az is nagyon jó és izgalmas. De nekem a legjobb érzés az lenne, ha a tanárfoci is beleszámítana.

👉 És mi a véleménye a bírói döntésekről?

– Hát, én utólag tudtam meg, hogy az Árpádban végzett a spori, ami nem feltétlenül baj, tehát attól még lehet valaki jó bíró ilyen mérközéseken. De ha én volt árpadosként odamegyek mint bíró, akkor igyekszem úgy fújni, hogy még csak a gyanúja se merüljön fel annak, hogy a volt iskolámnak fújok. Nekem fontosabb az, hogy rólam egy jó szakember képe alakuljon ki az emberek fejében. Nem feltétlenül gondolom azt, hogy ez a bíró elcsalta a meccset, hanem azt gondolom, hogy

A GÓLTÁNCOS LÁNYOK IS TÖBBET ERDEMELTEK VOLNA...

szakmaiatlanul, hibákkal tele vezette a mérkőzéseket. Tegyük fel, hogy mind a három büntető

jogos volt, amelyet kaptunk, bár szerintem csak kettő volt az, és az utolsót – mondjuk – elnézte. Vagy tegyük fel, hogy jogosak voltak a kiállítások, melyeket kaptunk, de akkor illik minden teremsportban; kézilabdában vagy nem teremsportban; vízilabdában a másik oldalra is adni kiállítást. Véleményem szerint lehetett volna a túloldalon is kiállítani. Ilyen esetben senki nem mondhatná, hogy az Árpádot juttattam előnyhöz. Egy javunkra befűjt kétperces kiállítás vagy hetes jelentősen kiegyenlítette volna az esélyeket. Szóval rossz volt a bíró, de azt nem akarom elhinni, hogy szándékosan elcsalta a rangadót, csak egyszerűen szakmaiatlan volt.

– KFB –

HEGYI LEVENTE KÉPRIORTJA

Jó tanácsok, motiváló példák kutató diákoknak

Összefoglaló a
káptalanfüredi táborról

A Tudok-versenyek díjazottjainak nyemrénye évről évre egy meghívás a káptalanfüredi diákkonferenciára, ahol sok érdekes előadás mellett megismerhetik kutatótársaikat (a többi „kutdiákot”) Magyarországról és a határon túlról is. – Tudósítónk, JUHÁSZ ZOLTÁN a tudományos esszépályázat különdíjasaként került a nyári táborba.

Idén részt vehettem a táborban, ahol társaimmal a Google Magyarország egyik vezetőjével, genetikusokkal, biológusokkal, fizikusokkal, történészekkel, művészekkel és életművészekkel találkozhattunk.

Szakmai tanácsok kutató diákoknak

Komoróczy Géza asszisztens, ókortörténész az első napon a kutatóról és a sikeres kutatás titkáról beszélt. Egy téma megértésében az segít, ha a világot, ami körülte van, felfedezzük, ahhoz közel kerülünk. Egy régi ékirásos szövegnél például fontos annak fizikai teste, hogy lássuk az eredetét, vegyük fel az akkor élő emberek ritmusát, és éljünk az ő világukban. Így, szimulálva közelebb kerülhetünk a kutatott téma, kor, gondolkodás megértéséhez.

A témád mindennel összefügg! Erre hívta föl a figyelmet Takács-Sánta András környezettudós, aki az éghajlatváltozásra keres használható megoldást. Ebben a munkájában találkozok a környezettudománnyal, ökológiával, kémiával és biológiával. A megoldást ott látja, ahol a probléma keletkezik: ez a környezetszennyező ember. Itt már fontossá válnak a környezetszociológiai, szociológiai, műszaki, közgazdasági tanulmányok is. Ő azt tanácsolja az egyetemre készülőknek, hogy ott nyitni kell minél több tudományterület felé, hogy ne szakbarbárok, hanem gondolkodó emberek legyünk.

Az egyszerűbb elméletektől az egyetemes titkokig

A fizika alapfogalmaival kell tisztában lenni, onnan már könnyű tudományosan elmélyülni, és könnyen megérthetjük a bonyolult elméleteket. Mi a tér? Mi az egyenes? „Két pont közötti legrövidebb távolság” – mondanánk. De ez hogy működik, és hogyan alkalmazható a Hold-Föld közötti távolság megmérése? Ezekre a kérdésekre a

választ Néda Zoltán fizikus professzor *A fényre szabott fizika* című könyvében megtalálhatjuk. Ez nem tudományos értekezés, inkább laikusoknak szóló könyv, amely által jobban megérthetjük a körülöttünk lévő világot.

A gyógyszer útja a gyárban indul molekula-kutatással. A tízezerből egy molekulát keresnek, amellyel gyógyítani lehet. A molekula megtalálása, kifejlesztése után a tengerimalac-, sertés-, majomkísérleteket humán kísérletek követik, s ezután kerül a gyógyszer a fogyasztóhoz. Markovich György, az Astellas Gyógyszergyár igazgatója erről és az orvosok rémálmáról, a *virtuális szomszédasszonyról*, azaz az internetről beszélt. A különböző weboldalakon ömlesztve érkezik a sok jó és rossz információ a gyógyszerek mellékhatásáról, innen megtudhatjuk, melyik gyógyszert szedjük, mi miért nem jó... Sajnos sok rossz vagy csak túl sok információt kap a gyógyszerek fogyasztója, ami miatt saját magán különleges betegségeket fedez föl a laikus internetező, és nem meri beszélni a felírt tablettát, vagy különleges panaszokkal megy az orvoshoz.

Karrier, véletlenek és lehetőségek

A Google Magyarország közösségeként felelős munkatársa, Mann Dániel dráma- és angoltanárként kezdte pályáját. Magán nyelvtanárként is már rendkívül innovatív módszereket alkalmazott barátain: ha volt lecke, és időben jöttek az órára, akkor nem kellett fizetniük. Sok egyéb tevékenység után egy szerencsés találkozás révén került a nyolcadik kerületbe, azaz a „Start-up” kerületbe. A Google a fejlesztéseit először itt próbálja ki.

Érdemes Magyarországon egyetemre járni, itt jó képzést kaphatnak a diákok, viszont a kutatott területükön elmélyedni, PhD-munkát írni jobb külföldön. Ott bővebb lehetőségek nyílnak, közelebb kerülhetünk a témánkhoz: egy őssejt-kutatónak fejlettebb eszközöket, egy egyiptológusnak szarkofágdarabokat kínálnak a külföldi egyetemek, múzeumok. Erről beszélt Sarkadi Balázs sejtbiológus.

Jogász, orvos, állatorvos, botanikus, színművész szeretet volna lenni, de játékkészítő lett Lukács Tibor. Kalandos életpályájáról mesélt, ahol azonban nem találta meg a jó mestert, aki mellett kibontakozhatott volna. Az egyetemi évek után

Erdélybe, Erdővidékre költözött, ahol faanyaggal kezdett el dolgozni. Ma már tervezi saját kreatív játékeit, amelyek minden korosztálynak felüldülést nyújtanak. A táborban mindenki izgalommal és gyönyörködve rakta ki a fahajókat, melyeket ajándékként hozott.

A Mileston Insitute alapítója, Zeitler Ádám a felsőoktatásban való elhelyezkedésről és az arra való felkészülésről beszélt. Az intézet célközönsége a tizenegyedik évfolyamos diákság volt. „Célja, hogy a lehető legátfogóbb módon készítse fel a tehetséges magyar diákokat az angol nyelvű egyetemeken való tanulásra.” Az előadó személyes tapasztalatait is megosztotta velünk, ő is fölhívta a figyelmet arra, hogy semmilyen tudományt ne ignoráljunk, nyissunk minél több szakirány felé. Az intézet megtalálható az interneten, ahol további információkkal találkozhatunk.

A táborban sok határon túli fiatallal is beszélgethettem. Különböző tudományterületek kutató diákjai voltak, így mindenkivel megvolt a kiinduló témánk, amelyből a kutatási területeinknek valamelyik közös pontját megtalálva nagyon izgalmas beszélgetések bontakoztak ki. Ebben a környezetben az előadásokon hallottakról is beszélgettünk, és arról is, hogy azt hogyan lehet beépíteni az életünkbe. ■

„A harangok a frontra mentek”

Diákköri konferencia az első világháborúról

December 16-án, kedden délután tartotta a Trefort Ágoston Tudományos Diákköri idei első diákkonferenciáját a 201-es és 204-es tanteremben. A Dobrova Zita és Nagy Tamás pedagógusok által szervezett rendezvény A harangok a frontra mentek címet viselte, és egy történelmi és egy művelődéstörténeti szekcióban összesen tizenöt diákelőadás dolgozta fel az első világháború történetét. – KÖRÖSI-FEHÉR BENCE beszámolója

A rendezvényt Kiss Vendel, a Tatabányai Múzeum igazgatóhelyettese nyitotta meg, aki aztán maga is nagy figyelemmel követte végig az előadásokat. Ezt követően Szabó Gábor – aki tíz évvel ezelőtt végzett a Bárdosban – a fegyverek fejlődéséről tartott nagy sikerű előadást és bemutatót. Ezután két szekcióra bontódott a diákkör.

Jómagam az első szekcióban foglaltam helyet, ahol Maklári Zoltán 9. osztályos tanuló konferálta fel az előadásokat. Tóth Dorottya és Bacsa Gabriella 9. osztályos tanulók nyitották a diákelőadásokat *Magyarok hőstettei a nagy háborúban* címmel. Ebből a prezentációból különböző csatákról-hadmozdulatokról kaphattunk érdekes információkat. Másodikként Beck Martin *Magyarok az osztrák-magyar haditengerészetben* című előadását hallgathattuk meg. Sokat tudhattunk meg a hajóflotta fejlesztéséről, csatáiról, veszteségeiről. A felkészítő tanár itt is, mint az előző előadásnál Schweininger Péter volt. ➔

Martint követte a már rutinos diákköri előadó, Juhász Zoltán. A 11. a osztály tanulója az első világháború krónikáját a Tata-Tóvárosi Híradóban követte nyomon. Egy negyed órára kirajzolódott így előttünk a közeli kisváros katonáinak és civil lakosainak élete. Juhász Zolit a felkészülésben Dobrova Zita és Nagy Tamás segítette. Ezután Necz Jessica ismertette a hallgatósággal, hogyan jelent meg a háború a magyar irodalomban. Ezen az előadáson sok mindent megtudhattunk a haditudósítókrol, vagy éppen megismerhettük a híres szerzők véleményét a háborúról. A felkészítő tanára Kolbert Erika volt. Ötödikként a Csiszár Vivien-Falusi Evelyn páros beszélt az *utolsó magyar koronázásról*. Ebből a prezentációból tudhattuk meg például, hogy a koronázáson hangzott el először a magyar himnusz, vagy hogy később boldoggá is avatták az utolsó magyar királyt, IV. Károlyt. Farkas Adrienn és Békési Fanni előadása következett, amely a *Miért spanyol a nátha?* címet kapta. Az érdeklődők megtudhatták, hogy ez volt a legtöbb emberéletet követelő járvány. A felkészítő tanár itt is, és az előző előadásnál is Érsek Erzsébet volt. Ezután még két egyéni előadás volt hátra. Az egyiket Pintér Bence készítette, míg a másikat Rajcsány Márk. Az előbbi előadás *A nagy háború emlékezete hazánkban* címet viselte, és szó volt benne az emlékhelyekről, emlékművek, szobrok állításáról. Az utolsó előadás címe pedig ez volt: *Egy ország, amelynek a területét nem foglalták el, mégis majd' mindenét elveszítette*. Ezt hallgatva sok mindent megtudhattak a diákok a trianoni békeszerződésről. Az utolsó két diák felkészítő tanára Nagy Tamás volt.

Mivel magam a klasszikus történelem iránt érdeklődöm jobban, sajnos a másik előadásról lemaradtam. Azok azonban, akik végig-hallgatták a lelkes referátumokat, nagy sikerről számoltak be. A szekció érdekessége volt, hogy a legfiatalabb diákköri tagok, a 9. a osztály tanulói, a legtapasztaltabb emelt történelmes profikkal együtt nyűgözték le a közönséget. A hallgatóság felvetette a szekciósülés végén azt az ötletet is, hogy a diákok egyszer a két szekciót vegyítve ismételjék meg előadásaikat úgy, hogy nem köti őket időkorlát, hadd mondhassák el mindazt, amit kutatásuk során megtudtak a témájukról.

A szekcióban elhangzó előadások a következők voltak: Horváth Flóra (9. a): *Állatok az első világháborúban* (Felkészítő tanár: Dobrova Zita); Keresztes Renáta (9. a): *Csendes éj... Ünnepek a lövészárokban* (Dobrova Zita); Kiss Viola-Puskás Dorina (12. d): *Ferencz József azt izente* (Érsek Erzsébet); Antal Dalma (12. a): *Színészek a fronton, hadifoglyok a színpadon* (Nagy Tamás); Major Emese (9. a): *Művészek mint haditudósítók* (Dobrova Zita); Tóth Péter (11. b): *Plakátok, képeslapok, propaganda* (Schweininger Péter); Hegyi Levente-Linczmayer Zoltán (10. b): *Háborús karikatúrák és viccek* (Schweininger Péter).

A diákkonferencia nagy érdeklődésnek örvendett mind a diákok, mind a tanárok részéről. A nézők megtöltötték mindkét termet. A diákkör hagyományait folytatva a vendégek süteményt és teát fogyaszthattak az előadások közben, köszönet a szervezésért és az udvarias vendéglátásért a 9. a osztály tanulóinak és szüleinek. Jómagam már az áprilisi Trefort-konferenciára készülök.

Hatás, mely alól nem szabadulhattunk

Aszínház színészei és meghívott vendégszínészek előadását láthattuk. Talán több is volt ez, mint az előadásuk, azt hiszem, hogy ilyen emlékesteke azért érdemes elmenni, mert talán itt láthatjuk a színészek igazi arcát, nem a felvett alak szerepét, s nem valami megformáltat, hanem a színész valódi jellemét. A színpadkép egyszerű volt, mégis óriási hatást ért el – rám mindenképp hatott. A háttérben egy vetítővászon volt, melyen a képek futot-

tak, s egy-egy visszaemlékező videót láthattunk a holokauszt áldozataitól vagy rokonaitól. Előtte a színpad közepén két gitáros és énekes, mellettük két-két irányban színészek. Nem lehetett kitalálni, hogy mért pont így ültek le, de nagyon izgalmas volt, mikor az est zárásaként egyenként kijöttek, és Radnóti Miklós Nem tudhatom című versét szavalták. Hang hangot követett. És természetesen volt még jó néhány Radnóti-emléítés és -vers az emlékest során.

Bogdán Norbert és Rózsa Béla, a zenész-énekesek szintén valami olyasmit tudtak tenni a nézőkkel, ami döbbenetes volt. Megállt a levegő. Néha azt lehetett látni, hogy még a színészeket is annyira megérintette a zene (amelynek szövege hol magyarul, hol pedig más nyelven – héberül vagy cigányul hangzott el), hogy papír zsebkendőt kellett előhúzniuk.

Megelevenedő tragédiák

A színészek egy-egy áldozatot személyesítettek meg, és meséltek azok személyes történeteiről. Súlyos szavak hagyták el a szájukat: „golyózápor”, „haláltábor”, „sosem tért haza”, „szerencsére csak a mellkasa fölött találták el”, „elválasztottak a családomtól”, „nem mindegy már?” A színészek „halálpontosan” idézték fel azokat az eseményeket, érzelmeket és atmoszférát, amely abban a környezetben uralkodott.

Volt egy lány, talán ő volt az este folyamán a legmeghatározóbb személy, legalább is nekem úgy tűnt, aki a cigányokról mesélt egy történetet, s látszott rajta, hogy mélyen érinti ez a téma. Hangja többször is elcsuklott, néha megállt egy kis levegőt venni, s mondta tovább. Elképesztő hatása volt. De nemcsak ennek a történetnek, hanem a többinek is. Volt egy nagymama, akinek felidéztek a levelét, melyet a kisunokájának, Zoltánnak írt arról, hogy vigyázzon az öccsére, szeresse és viselje gondját, védje meg azoktól, amiktől ők nem tudják most megvédeni, tartsanak ki egymás mellett, s hogy a kisebbik fiú legyen jó fiú, és fogadjon szót. Hallhattunk szökési kísérletekről, arról, hogy a véletlen és a szerencse hogyan befolyásolta az emberek életét. A visszaemlékező videóban is sokan beszéltek arról, hogy így visszatekintve a sok év távlatából a tragédia is komédiának tűnhet, de egy perccel később már a könny ott ült a szemükben. Sokan voltak olyanok, akik miután visszatértek élve az embertelen körülményekből – szó ki sem fejezheti azt, ami ott volt –, utána már állandóan mosolyogtak. Az egyik visszaemlékezésben egy fiú kérdezte meg erről a nagymamáját: „Mama, az hogy lehet, hogy te még ezek után is mosolyogni tudsz?” A mama így felelt: „Ami ezután történik velem, az csak jobb lehet, mint ott!”

Végül az egyik számomra legemlékezetesebb történetben szerepelt egy kristálypohár. Egy visszatérő túlélő vitte egy rokonának. És mikor megkérdezték, hogy ez mi, csak ennyit felelt: „Ha elutazol valahova, nem illik úgy visszatérni, hogy még csak ajándékot sem hozol...” Azt az emberi tartást azonban, mely a történetek mögött húzódik, olyan súlyos évek és olyan iszonyú élmények érlelték, amelyet mi még csak elképzelni sem tudunk!

CSIZMADIA EDINA

ELGONDOLKOZTAM... Miért nincsen ez a színházterem tele? Egy olyan eseménynek a megemlékezése ez, amely még a mai napig is hatással van az emberekre. S volt olyan túlélő vagy leszármazott, aki épp Tatabányán vagy környékén él. (Hozzátenném, hogy az előadás ráadásul ingyenes volt.) Bár, azt hiszem, hogy aki ott akart lenni, az ott volt. Az iskolánkat is tíz fő képviselte. Háttorzongató s megható előadást láthattunk.

Talán nem is láttuk ezt a dolgot, hanem mi is egy kicsit a részesei lettünk, hatása alá kerültünk.

„Oly korban éltem én e földön...”

Színházi emlékest a holokauszt hetvenedik évfordulóján

Mint ahogy számos intézmény is megemlékezett a holokauszt áldozatairól, a Jászai Mari Színház – Népház sem maradt adós: december 3-án szemtanúk, túlélők visszaemlékezéseit felhasználva emlékestet szerkesztett. A megemlékezés azonban elég családias légkörű volt, mivel a színházterem csak a negyedéig telt meg.

„Úgy éltem életem...”

Radnóti-est a kamaraszínházban

Radnóti Miklós halálának hetvenedik évfordulója és a holokauszt-émlékvé alkalmából rendkívül izgalmas estet hozott létre Tucker András rendező. Ezen az esten, részt vehettek a Bárdos László Gimnázium színházberletes, irodalom iránt érdeklődő diákjai is. – Szerdahelyi Szilvia

A Radnóti Miklós alakjáról alkotott kamaradarabban betekintést nyerhettünk életének minden egyes szakaszába. A kamaradarab, mint műfaj, finom árnyalatokkal dolgozó, bensőséges hatásokra törekvő, kevés szereplőt foglalkoztató színdarab, és ez a műfaj rendkívül jól illett a bensőséges, vallomásos bemutatáshoz. Valóban kevés szereplő játszott a színdarabban, a főszereplő, Végh Péter alakította Radnóti Miklóst, mellette Holl Zsuzsa, Molnár Csaba és Schramek Géza szerepelt. Nem hagyományos értelemben vett irodalmi est volt ez: vers, próza és zene egyedi párbeszéde ez a színdarab, amelyet a művészeti ágak átjárhatósága, a fellépő művészek egyedi, utánozhatatlan előadásmódja tett különlegessé. A színdarabhoz tartozó díszletek, mint például az íróasztal vagy a szögcsdrót és a lehullott levelek ábrázolták Radnóti életének legjelentősebb állomásait. A zenei improvizációk folytonosan reflektáltak a prózában, versben elhangzott gondolatokra, így költészet és zene között rendkívül izgalmas párbeszéd alakult ki.

A darabban Radnóti Miklós versein, naplórészletein, korabeli dokumentumokon kívül kortársainak versei, írásai is szerepeltek, mind olyanok, amelyek kapcsolódnak Radnóti életéhez, munkásságához és korához. Nem csupán a költőről volt szó természetesen, hanem az emberről, aki egy zavaros időszakban a helyét keresi, bizonyítva magának és a környezetnek saját létét egészen addig, amíg a történelem át nem csap a feje felett. Ezekben a nehéz időkben csak felesége, Gyarmati Fanni (Fifi) biztatása és szerelme segíti át őt. Elveszíti sorsa irányítását, és csak a remény az, ami megmenetheti őt a teljes pusztulástól, de az sem segít, csak a vers, amely örökéletűvé teszi lelkét, emberségét és művészetét. Ebből a küzdelemből örök alkotások születtek, melyeknek üzenete érvényes a mai napig.

Radnóti Miklós naplójának részletei és a versek lehetőséget adtak arra, hogy közelebb kerüljünk Radnótihoz, az emberhez. Egyben bepillantást nyerhettünk a harmincas évek és a második világháború zavaros időszakába is. Mindannyian felemelő élménnyel gazdagodtunk. ■

Átadták a jól megérdemelt aranyoszbrokat

Az élet tragikus volna, ha nem lenne vicces

A február 22-én megrendezett nyolcvanhedik Oscar-gála több meglepetést is tartogatott; ez nem is csoda, hiszen a házigazda Neil Patrick Harris volt. A „How I Met Your Mother” című sorozat sztárja ezúttal megszokott vicceivel és takarékos öltözkéssel sokkolta a közönséget. A tavalyi gála Ellen DeGeneres által emlékeztetéssé vált pillanatainak után (mint a pizzarendelés a díjátadó közepén, illetve a Twitterről induló és az egész közösségi hálót meghódító szelfi az Oscar 2014-es sztárjaival) a meghívottak érthető módon nem is számítottak újdonságra egészen addig, amíg Neil Patrick Harris meg nem jelent az emelvényen ruháinak jelentős része nélkül.

Fekete, fehér, igen, nem...

Beszéde viszont annál elgondolkodtatóbb volt, hiszen az #OscarsSoWhite Twitter kampánnyal kapcsolatban többek között arra is felhívta a figyelmet, hogy az idei díjátadó évek óta egy, a színes bőrűeket leginkább mellőző gála volt.

Ennek ellenére az idei Oscaron több nyertes is nyíltan fellépett a mai világban nagyon is aktuális és gyakran előforduló diszkriminációval szemben. Patricia Arquette a nők egyenlő bérének fontosságát firtatta, John Legend a faji egyenlőségért folytatott küzdelemlről szóló „Selma” betétdaláért járó szobrocska átvételénél megjegyezte, hogy ez a harc még közel sem ért véget, Graham Moore pedig, aki a „Kódjátzma” legjobb adaptált forgatókönyvéért vehetett át díjat, a film főhőse kapcsán arra buzdította a fiatalokat, hogy másságuk miatt ne adják fel, és maradjanak különlegesek.

A díjakon osztozó néhány film

Érdekes volt, hogy a díjakat javarészt meglepően kevés film között osztották el, aminek következtében a „Grand Budapest Hotel” négy, a „Whiplash” alkotói pedig három szobrocskával térhettek haza. A „Hős6os” című animációs film győzelme az „Igy neveld a sárkányodat 2.” felett sokakat meglepett, bár számunkra jó

hír volt, ugyanis a fent említett rajzfilm alkotógárdájában Stefano Dubay személyében magyar művészt is találhatunk, aki nem melleleg a tavaly nyertes „Jégvarázs” kapcsán is díjazott volt már. A papírforma eredmények ellenére azok sem szomorkodtak, akiket idén nem díjaztak, hiszen a nyertesek Eddi Redmayne-nel az élen gyermeki lelkesedéssel és örömmel vették át a trófeákat. Eddi a Stephen Hawking életéről szóló „A mindenség elmélete” című film legjobb férfi főszereplőjeként nyújtott alakításáért kapta az elismerést, melyet saját és a tudós családjának ajánlott. Nem sokkal ezután Hawking egy Facebook bejegyzésben gratulált a fiatal tehetségnek.

A legjobb filmért járó díjat nem meglepő módon a „Birdman” nyerte, ami egyúttal a legjobb rendező, eredeti forgatókönyv és fényképezés kategóriában is győzedelmeskedett. Ezután a díjak számában a „Grand Budapest Hotel” és a „Whiplash” következik.

Amiről még jövőre is beszélni fogunk...

Azonban a gála még így is bővelkedett érdekes-ségeket és kinos pillanatokban: az internet még mindig Lady Gaga vegytisztítóiból szalasztott, élénkörös gumikesztyűin köszörüli a nyelvét, aki mindezek ellenére egy tőle szokatlanul visszafogott és meglepően kellemes előadás keretében énekelt „A muzsika hangja” című musicalből. Jennifer Lopez véletlenül ugyanolyan ruhában jelent meg, mint a színész, Robert Duvall felesége. John Travolta sajnálatos módon egyre kevesebb tisztelettel bánik a nőekkel, amelynek következményeit Scarlett Johansson is elszenvedte, Lupita Nyong'o 40,5 millió forint értékű Calvin Klein ruháját pedig nem egyszerűséggel ellopták. ■

A LEGFONTOSABB KATEGÓRIÁK NYERTESEI

Legjobb film	Birdman
Legjobb férfi főszereplő	Eddie Redmayne (A MINDENSÉG ELMÉLETE)
Legjobb női főszereplő	Julianne Moore (STILL ALICE)
Legjobb női mellékszereplő	Patricia Arquette (SRÁCKOR)
Legjobb férfi mellékszereplő	J. K. Simmons (WHIPLASH)
Legjobb rendezés	Alejandro González Iñárritu (BIRDMAN)
Legjobb külföldi film	Ida (LENGVELORSZÁG)
Legjobb animációs film	Hős6os
Legjobb filmzene	Alexandre Desplat (A GRAND BUDAPEST HOTEL)
Legjobb jelmez	A GRAND BUDAPEST HOTEL
Legjobb díszlet	A GRAND BUDAPEST HOTEL
Legjobb operatőr	BIRDMAN

Hét nap élmény, hétszer hét év emlék...

Táncosaink meghódították a mesés Angliát

Idén nyáron is megvalósulhatott a hagyományos angolai út Tatabánya testvérvárosába, Christchurch-be. Az utazáson harminckilenc diák vett részt a Bárdosból és a tatai Vaszary János Általános Iskolából.

Első állomásunk egy kis Belga városban, Brugge-ben volt. Egy napot töltöttünk a csokival és csipkével teli kisvárosban. Brugge-ből a dunkerque-i kikötőbe buszoztunk, majd komppal átléptünk egy időzónát, és egy órát „fiatalodva” értünk az angolai kikötőbe, ahol megcsodálhattuk a híres doveri fehér sziklát.

Christchurch-ben a Hoburne Park volt az otthonunk, ahol érkezésünk után rögtön megteltek a lakások. Innen indultunk számos nevezetességhez a következő hét nap folyamán.

A világsúccstartó testnevelő tanár

HOFFER József tanár úr a nyáron Halbestadtban vett részt egy veterán speciális dobó Európa-bajnokságon, ahol nagyon eredményesen szerepelt. Egy arany- és egy bronzérmert nyert, az M55-ös kategória indulójaként. Az aranyat világsúccsal nyerte, és ezzel megszerezte a 3. világsúccát a golyóhajtó versenyszámban.

Nagyon keményen edzett a versenyre, és nagyon büszke volt magára, hiszen Európából majdnem minden ország képviseltette magát a megméretésen. Más országokban selejtezőkön át lehetett bejutni a

Ismerkedés Anglia csodáival

Találkozhattunk a polgármester asszonnyal, és még a rangos eseményeken viselt hagyományos ünnepi öltözeteket is felpróbálhattuk. Voltunk Portsmouthben, láthattuk a történelmi csatahajókat (Mary Rose, Victory, HMS Warrior), rácsodálkoztunk a modern repülőgép-hordozókra, rombolókra. Körbejártuk a több ezer éves sziklatömböket Stonehenge-nél, bemerészkedtünk a 15 fokos vízbe Durdle Doornál, de a bournemouthi parton már igazi beach-hangulatban napoztunk és fürdöttünk (na és persze a legtöbben jól le is égtünk...).

A lenyűgöző magyar virtus

Az angol érdeklődő közönség számára kis izelítőt adtunk néptáncos hagyományainkból: a Bányász Táncgyűttes nyolc pörge lábú, szemrevaló lányához (Barkóczi Réka, Bíró Regina, Czverkon Fanni,

versenyre, itthon azonban nem rendeztek kvalifikációs versenyeket. A verseny napján nagyon izgult. Igaz már rég óta ismeri az ellenfeleit, de mindig akadnak új vetélytársak.

A tanár úr golyóhajtásban a legjobb. A golyóhajtást álló helyzetből végzik, a dobást felveszik videóra. Háromféle súlyú szer van: 1,5 kilogrammos, 2 és 2,5 kilogrammos nehézségű. Mindegyikkel háromszor kell dobni, és a végeredményt az összeadódó dobáseredményekből kapják meg. Ebből a számból nyerte Hoffer József nyáron az Európa-bajnoki címét. A bronzmedált rövid kalapácsvetésben szerezte. A rövid kalapács egy negyven centiméteres szárból és egy nyolc kilogrammos golyóból áll. A dobást a diszkoszvető körből végzik nagyon szigorú szabályok között. A kalapácsot egy kézzel fogják, és ezt is videóra veszik. A tanár úr élsportoló korában tízpróbázott, ez alapján választotta ezt a sportágat. Jövőre a versenyeken könnyebb dolga lesz, mert más kategóriába kerül. Viccesen megjegyezte, hogy haláláig szeretné üzni, de persze minimum addig, amíg egészsége engedi, és megy neki.

Tanár úr, mi nagyon büszkék vagyunk rá, hogy a mi iskolánk a világon egyik legerősebb atlétája!

KUKLIS NÓRA

Czverkon Heni, Damstadter Lilla, Horváth Réka, Medve Réka és Tóth Dorottya csatlakozott a szári néptáncgyűttes lelkes ifjú „titánja”, Orbán Dominik, valamint a két tehetséges 13. és leány, Balambér Tamara és Inczédi Judit. Végül együtt egy közel háromórás műsort „vágta össze” a christchurch-i Testvérvárosi Egyesület érdeklődő tagjaiszáma. Vastaps és finom BBQ-vacsora volt jutalma nemcsak fellépőinknek, hanem az egész csoportnak. Vacsora után további elismeréseket kaptak táncos-énekesünk, miközben a többiek is próbára teheték angoltudásukat egy-egy kötetlen baráti beszélgetés során vendéglátóinkkal.

Egy varázslatos nap

A második nagy állomásunk London volt. A városban mindenki nagy bánatára csak egy napot tudtunk eltölteni, de az az egy eseménydús volt. Reggel a Buckingham palotánál végignéztük az őrségváltást, majd többek között voltunk a Westminster-apátságánál, láthattuk a Big Ben óratornyát, belekeveredtünk a Trafalgar Square színes forgatagába egy nappal a Tour de France előtt.

A legnagyobb élmény sokak számára a Madame Tussaud's múzeum volt a sok híres és csodálat emberrel való pózolással, a London Eye a kígyózó sorral és persze a gyönyörű panorámával az óriáskerék tetejéről. A „shoppingolás” sem maradhatott el a divat egyik legnépszerűbb fővárosában. Mindenki hatalmas és tömött Primark papírszatyrokkal és viszonylag üres pénztárcákkal tért vissza a buszhoz.

Élményekben gazdag, felejthetetlen utazás áll mögöttünk rengeteg nevetéssel, szórakozással és emlékekkel. Még egyszer szeretnénk megköszönni ezt a lehetőséget Dudás Magdolna tanárnőnek, Kósik Mónika tanárnőnek és az összes kísérőnknek! CZVERKON HENRIETTE – DUDÁS MAGDOLNA

NYÁRI TÁBORBÓL MENTÉSI GYAKORLAT...

Balatonszárszón az elmúlt nyáron is tartalmas és vidám napokat terveztek a nyári táborunk szervezői. Kovácsné Németh Sarolta tanárnő és kollégái, évek óta lelkes segítők, az animátorok kitalálták a kerettörténetet, megszerkesztették a játékokat, végiggondolták a programokat. Minden terv szerint haladt egészen addig, míg az idei balatoni járvány keresztül nem húzta a számításukat. Kreativitás helyett egészen másképp kellett bizonyítaniuk: a szárszói tábor szinte órák alatt tábori kórházzá alakult, és mindenki igyekezett szakszerűen, nyugodtan, de hatékonyan úrrá lenni a helyzeten. Később több, a bajról értesülő tanár, szülő érkezett a táborba, a betegek hazaszállítását megkönnyítette önzetlen segítségük. A táborozás félbeszakadt, de a lelkesedés töretlen: a tábor vezetője és a kísérők már a jövő évi programokat tervezik, és számítanak a bárdosok lelkes részvételére és a járványmentes nyárra... ■

MONTAGUE & CAPULET

Jakuzaharc Tokióban

A Shakespeare-mangák világa

A manga a képregény japán nyelvű általános elnevezése. Ez a képregényfajta a klasszikus japán festészet és a nyugati művészeti hatások alapján jött létre. A köztudatban fokozatosan forrt össze a japán popkultúrával.

A manga kifejezés az 1800-as évekből származik. Ebben a korban nagy hatása volt a mai manga kialakulására az akkoriban népszerű fametszeteknek. A 18-19. században alakultak ki a manga meghatározó ábrázolásmódjai és stílusselemei. A mangákat jobbról balra olvassák, ugyanis a japán írás is ilyen irányban halad.

Különbség a nyugati és a keleti képregények között

„A képregényekben nincs, vagy gyenge a történet” – mondják. Valójában nem így van, de a mangákhoz képest mégis igaz lehet ez a kijelentés. Az egész nagyjából annyit jelent, hogy a manga, ellentétben a legtöbb nyugati képregénnyel, nem témaközpontú, hanem a szereplők jellemfejlődésére összpontosít. Azt pedig már irodalomból tudjuk, hogy változó jellemekkel jóval könnyebb azonosulni. A történetmesélési kifinomultságát a mangának két dolog teszi a nyugati képregényektől eltérővé. Ez a két dolog magának a történetnek a terjedelme, illetve a panelek jellegzetes elrendezése.

Persze a téma is nagyon fontos, melyet a legtöbb esetben a szereplők jellemén keresztül ismerünk meg. A különbség annyi, hogy a nyugati képregényekben állandó szereplők vannak egy véget nem érő történet sorozatban, a mangáknak viszont önmagukban is van elejük és végük, a szereplők tartanak valahonnan valahova.

A szimbólumrendszer

A mangáknak saját szimbólumrendszere van, de ez nem általános, tehát nagyon nehezen kutatható, mert ez minden mangában az alkotó saját áb-

Demeter
Diána

Tudományos diákköri kutatási témaként Shakespeare két művének, a Rómeó és Júliának, illetve a Hamletnek a mangaváltozatát választottam. A két adaptáció közül most elsősorban a Rómeó és Júlia világát mutatom be.

rázolásmódja és a mangaműfaj szerint is változik. De azért léteznek alapvető szimbólumok, melyek az évek során minden mangában ugyanolyanok, ezek elsősorban az érzelmek ábrázolásának technikáját szabályozzák. Néhány példa ezek közül a mangaolvasást is könnyebbé teheti. Három derékszőg a homlokon a dühöt, vagy bosszúságot fejez ki. A cseppek a homloknál a zavart és értetlenséget jelképezik. Az egyik fő érzelm kifejező elem a szem. Ez számtalan módon változhat, két lefelé ívelő félkör a boldogság, öröm kifejezője, a felfelé ívelő félkör a bánat, szomorúság lehet. A pupilla teljes eltűnése és a szem kiféheredése az önkontroll elvesztését fejezi ki. Kivétel ezalól a nagy kikerekedő fehér szem több körvonalalazással, amely a döbent szöhoz nem jutást és fejez ki. Végül például az arc felső részének elsötétülése és a függőleges fekete vonalak jelezik, hogy a személyt valami nagyon fárasztja.

A Rómeó és Júlia és a mangaműfaj

Mielőtt Shakespeare drámáinak mangaváltozatát vizsgáltam, meg kellett határoznom azt a mangaműfajt, melyben ezeket az alkotók elmesélhették, hiszen, említettem már, a további szimbólumok, a karakterek ábrázolása a választott műfajtól függ. Ezért vettem a bátorságot, és behatároltam saját véleményem illetve eddigi kutatásaim (hetven-nyolcvan manga olvasása közben tett megfigyeléseim) eredményeképp Shakespeare: Rómeó és Júlia című drámáját a shoujo műfajba. A cselekményhez ez illett a legjobban, mert a shoujo romantikus stílus, sok benne a szerelem, és az érzések ábrázolása kerül előtérbe benne. Először ennek a műfajnak a tipikus karaktereit határoztam meg.

Angyalok és démonok

Elkülöníttem a női illetve férfi karakterábrázolásokat jó és rossz csoportokba. Kutatásom során azt vettem észre, hogy karaktertípusonként kétféle ábrázolás jellemző a shoujo mangák világára. A gonosz női karakterek közül a fiatal karaktertípus egyik fajtája, a „megtévesztő” nevet kapta tőlem. Ez a karaktertípus külsőleg ara-

nyos, kedves, és általában mindenki szereti, ám valójában csak a saját érdekeit nézi, mindenkit megaláz maga körül. A másik karaktertípus belső jellemzői ugyanezek, de ez a típus gonosznak is néz ki. Általában magasnak és soványnak vannak ábrázolva, keskeny rókaszemekkel. Az idősebb korban lévő gonosz női karakterek jellemzői is hasonlóak azzal a különbséggel, hogy ők már enyhe ráncokkal, néha görnyedtebb testalkattal láthatóak a manga oldalain.

A jó női karaktertípus is két csoportba osztható. Az egyik ilyen csoport az esetlen, aranyos lány hatalmas szemekkel, ez a moe karaktertípus. A másik a bishoujo (ami tükörfordításban szép lányt jelent), aki fiús, kemény jellemmel van megáldva. Csak magára számíthat, saját elképzelései alapján cselekszik, és távolságtartó másokkal szemben. Különleges szépségűnek, de fagyosabbnak ábrázolják.

Jófiúk, rossziúúk

A gonosz férfi karakter egyik típusa a mindenki által imádott, sármos, menő gyerek, aki első ránézésre kedves, mindenkivel törődő, de alaposabb megfigyelés után kiderül, hogy ő is csak megjátszsa magát és valójában őt is csak a rosszindulat hajtja ellenfelével szemben. A másik karaktertípus előre kijelentett szándéka a főhős bukása. Nem játsza meg magát, hanem nyíltan támad. Tipikusan rossziúus kinézete van, általában sebhelyes arc, tetoválásokkal díszített test. (♥♥ képünkön)

A jó karakterek két típusa a „bishounen” és a „barát”. A bishounen (tükörfordításban szépfiú) karakter a jófiú a környéken. A főgonosz megjátszott személyiséggel szemben valóban kedves, egy mindenkivel törődő karakter. Ő a mindenki által vágyott idol. A „barát” vagy sokszor inkább könyvmoly típusú karakter ezzel szemben átlagos kinézetű. Azonban ő is nagyon segítőkész és kedves jellem, a lányok mellett azonban általában csak a baráti zóna marad neki.

A Rómeó és Júlia „mangásítva”

A Rómeó és Júlia-manga egy azok közül, amelyeket nem Japán szerzők készítettek, de karakterábrázolásuk, illetve a szerző stílusa miatt mangának

nevezünk, nem képregénynek. A Shakespeare-mangák sorozatát Shakespeare-szakértők egy csoportja hozta létre azzal a szándékkal, hogy a mai fiatalság számára a művek könnyebben érthetőek legyenek, és hogy a tanárok a műből jobban ki tudják emelni a feldolgozandó részleteket. A manga mind Japánban, mind az Egyesült Királyságban egy bevált és elfogadott oktatási médium. Emellett tökéletes arra is, hogy az angolt elsajátítani vágyók gyakorolhassanak. A sorozat angol verziójában eredeti Shakespeare-művekből vett idézetek vannak, a magyarra fordítás során azonban Nádasdy Ádám újrafordította ezeket a részleteket, és nem az eddigi magyar fordításokat használta alapul.

A Rómeó és Júlia mangásított verziója alapvetően megtartotta a történet teljes egészét, bár néhol elvett néhol hozzáadott. A történet helyszíne az olasz Verona helyett japán fővárosába, Tokióba költözött, és a mai világban, két egymással szemben álló jakuzacsalád közötti ellentét adja az alapját.

A Montague család

A család fejét, Montague-t megfélemlítő külsővel, valamint őszülő hajjal ábrázolják a mangában. Tradicionális japán öltözetben van, ami a régi értékek megőrzését képviseli. Ebből az a következtetés vonható le, hogy ebben a modern világban Montague képviseli a hagyományok megőrzését, a férfi oldalon. Montague-né, a család úrnője, férjével szemben, a nyugati stílust képviseli a női oldalon. Divatos és kissé túl frivol ruházkodása és gögös testtartása miatt ő válik a manga kis királynőjévé, divájává. Am kettőjük ellentétes karakterpárosa teremti meg az összhangot a nyugat és a kelet között, és ez a kettősség a többi házaspár, illetve szerelme párnál is megismétlődik.

Rómeó egy rock zenekar énekese lett, a tipikus szépfiú, „bishounen” karakter mind kinézetben, mind jellemben. Kinézete neki sem tradicionális. Édesanyjára sokkal jobban hasonlít fiatal, ikonikus megjelenése valamint európai kinézete miatt. A Montague családdhoz tartoznak még a szolgák, Ábrahám és Boldizsár. A család szolgálói nem néznek ki maffiózóknak, inkább úgy tűnnek fel, mint Rómeó rajongói. Mercutio, a herceg rokona, valamint Rómeó barátja rosszfiús külsőt kapott, a karaktere egy sötétebb bőrű, raszta hajú, vagány alak, de ezzel ellentétes pozitív jelleme. Benvolio Rómeó barátja, a segítőkész, rendes fiú, számára a harc a családok között csak nyűg.

A Capulet család

Számomra a manga-változat egyik különösen furcsa jellegzetessége az volt, hogy a Capulet családot gonosznak tüntette fel, holott az eredeti műben szó sincs erről. A család feje, Capulet egy kicsit a gonosz karakterekre emlékeztet úgy, mint Tybalt is, a felesége

unokaöccse. Mindkettőjük a Capulet jakuzacsalád tetoválását viselik magukon, valamint félelmetes külsejük van. A Capulet családban a családfe az, aki a nyugati mintát képviseli, úgy néz ki, mint egy üzletember. Állandóan öltönyt visel, és hátranyalt haja van. A sebhely az arcán rossz előéletére utal. Capuletné is a gonosz karaktertípusok ábrázolásával jelenik meg a mangában. Sunyi rókaszeműek vannak, lehajtott feje. Férje mögött megbújik a főképen, ez volt az, ami nekem rögtön feltűnt. Szerintem ez a családi elnyomott állapotára is utalhat. Az eredeti japán háztartásban is a vezető szerep a férjé, így a feleségnek csak az elnyomott szerep jut. Capuletné öltözetével is a tradicionális vonulatot követi, jukatát, japán ünnepi ruhát visel.

A Capulet család szolgálatába tartoznak még a szolgák, Sámson, Gergely, valamint egy szolgálónő is, akik mind öltönyt, illetve hivatali ruhát viselnek. Ez számomra azt mutatja, hogy a Capulet család jóval komolyabb, szigorúbb, mint Montague-ék.

Júlia a család féltetten őrzött lánya. Különleges szépség, aranyos, kedves, de egyben távolságtartó és jó modorú. Hosszú fekete haja, tipikus japán mangafrizurája van frufruval. Rajta kívül dajkája az egyetlen, aki kedvesnek van ábrázolva a Capulet családból: ő egy kedves öreg, pufók, cserfes néni.

Két tűz között

A családon kívüli szereplők közül ott van Escalus herceg, aki a ballonkabátos városi nyomozónak, rendőrnek a szerepét tölti be a tokiói jakuzavilágban. Páris is megjelenik a mangában mint a nyomozó nemes rokona, aki szemüveget visel, illetve fontos hivatali pozíciót tölt be.

A két Ferenc-rendi barát, Lőrinc és János, is megjelenik a mangában, de belőlük sintoista vallású szerzetesek lettek. Sintoista papi mivoltukra a ruhájuk, tiszteletet parancsoló testtartásuk hangsúlyozza, illetve maga a sintoista szentély, ahol fogadják Rómeót és Júliát.

A történetben megjelenik egy patikus is, aki droglaboratóriumot is működtet, karakterének a haja színe valószínűleg nem az öregség miatt ezüstös, hanem a tudást szimbolizálja.

A manga erényei

A jellemfejlődés talán az, ami a mangák igazi lényege. A drámák eleve alkalmasak arra, hogy mangában legyenek ábrázolva, ugyanis a dráma egy jelenben változó viszonyrendszer. Alapjában véve a két család egymáshoz viszonyított kapcsolata is megváltozik a mű során, de ez nem a manga érdeme. Amit fel tudnék hozni a mangásítás mellett, az a karakterek jellembeli változásainak ábrázolása. A két főszereplőt vettem ennek alapjául. Rómeó a történet elején egy csapongó nőfaló, aki később megtalálja az igaz szerelmet, amelyet saját hibája miatt elveszít, és így az élete is értelmet-

„... bár a gyilkosságnak nyelve nincs, csodás szájjal beszél.”

lenné válik. A mű kezdeti képkockái alapján (ha nem ismertem volna a történetet) el sem tudtam volna képzelni, hogy Rómeó majd életét fogja áldozni a szerelemért. Júlia a másik főszereplő, aki a félénk, a család akaratát előtérbe helyező lányból egy saját magát megvalósító, végül pedig önfeláldozó alakká változik.

Az érzelmek kifejezése a manga másik fő feladata, ezért sokkal inkább fogunk a mangában intenzív érzelmekről szóló sűrített képeket, szövegrészleteket látni, mint hosszú monológokat.

Hamlet, dán királyfi

Kutatásom során kitértem Shakespeare más „mangásított” művére is, a Hamlet-re. Az eredeti dráma története a középkori Dániából a 2107-es cybervilágba került át a mangásítás folyamán. Ebben a világban a globális felmelegedés teljesen elpusztította a Földet, és a cybervilágban az emberek a háború tartja állandó rettegésben. A történet jövőbe helyezésével megmaradt a fő cselekményszál, illetve a melléktörténetek is, viszont sok alapvető dolog is jövősitve, futurizálva lett. Vegyük példának a besűgőrendszer, ami nemcsak Polonius állandó leskelődésével lesz egyenlő. Ez a rendszer egy kamerákkal megfigyelt rendszerré alakul, valamint az információáramlás is sokkal egyszerűbbé válik. A karaktereknek nem kell egyik helyről a másikra futkosniuk, csak az interfészrendszerükbe kell belebeszélniük. Az ajtók ujjlenyomat-olvasóval vannak ellátva, minden meg van figyelve, minden tökéletesen biztonságos. A Hamlet „mangásított” verziója érdekesebb, mert a műnek a jövőbe helyezésével egy olyan világ tárul elénk, amelyben akár mi is élhetünk.

A mangák hasznáról

Véleményem szerint a mai ifjúság számára egy manga (vagy képregény) sokkal érthetőbb, mert mi egy digitális világban nővünk fel, ahol mindent élénk raknak, így nem kell használnunk a fantáziánkat és képzelőerőnket. Így könnyebb lehet egy vizuálisan is megjelenített szöveget olvasni. De azt is tudjuk, hogy az ázsiai országokban élők a manga által az író műveihöz és ezáltal a nyugati irodalomhoz is közelebb kerülnek. A nyugati országokban élők pedig a mangán keresztül ismerkedhetnek a japán, ázsiai kultúrával. ■

A TUDOK XV. KONFERENCIÁJA

Demeter Diána kutatása a TUDOK humán elődöntőjére készült. Két osztálytársával, Szabó Napsugárral és Juhász Zoltánnal együtt képviselte iskolánkat a bajai fordulón. Mindhárman más szekcióban versenyeztek, Dia az irodalom és nyelvészet területén, Napsugár a pszichológiában, Zoli pedig a helytörténeti kutatók között. Felkészítőjük Dobrova Zita tanárnő és Nagy Tamás tanár úr volt. A kétnapos rendezvény nemcsak élményeket nyújtott, hanem tanulóink hasznos tanácsokat kaptak a zsűritagoktól, megismerkedhettek sok hozzájuk hasonlóan elkötelezett diáktársukkal is. Napsugár és Zoli a döntőben is részt vesznek majd, együtt izgulhatunk értük március 20-án.